



BirKitapBinDost

Aylık Kültür ve Sanat Dergisi

Aralık 2018 Yıl:2 Sayı:19

Monthly Culture and Art Magazine

December 2018 Year:2 Issue:19

KÜNYE

BirkitapbindosT

Bir Kitap Bin Dost

Aylık Kültür ve Sanat Dergisi

Aralık 2018 Yıl:2 Sayı: 19

Genel Yayın Yönetmeni

(Editor in Chief)

İlhan Özdemir

Edebiyat Yönetmenleri

(Literary Directors)

Muzaffer Özkan

Gürcan Köftecioğlu

Kültür ve Sanat Yönetmenleri

(Culture and Art Directors)

Emel Üstündağ

Yasemin Bayındır

Sema Tokatlı

Mehmet Saim Bilge

Agim Krasniqi

İdari İşler

(Administrative Directors)

Aziz Dur

Doğan Bayındır

Hakkımızda ve Yayın İlkeleri
ilk iki sayımızda yayınlanmıştır.

İletişim (Contact)

birkitapbindost@gmail.com

Tüm içeriğin hakları saklıdır.

İzinsiz Kullanılamaz

(All contents are reserved. It can not
be used without permission.)

@2017

Temsilciler
(Representatives)

Isparta Temsilcisi (Representative in Isparta)

Keziban Ertuğrul Yıldırım

Kosova Temsilcisi (Representative in Kosovo)

Agim Krasniqi

Hindistan Temsilcisi (Representative of India)

Tvg. Menon

Meksika Temsilcisi (Representative of Mexico)

Ana Maria Gonzalez Estrada

Azerbaycan Temsilcisi (Representative of Azerbaijan)

Soltan Soltanlı

Brezilya Temsilcisi (Representative of Brasil)

Cival Einstein

Cezayir Temsilcisi (Representative of Algeria)

Youcef Aimeur

Mısır Temsilcisi (Representative of Egypt)

Fawzy Morsy

Makedonya Temsilcisi (Representative of Macedonia)

Keti Radevska

Özbekistan Temsilcisi (Representative of Uzbekistan)

Makhmud Eshonkulov

Kolombiya Temsilcisi (Representative of Colombia)

Gina Gonzalez Torres

Norveç Temsilcisi (Representative of Norway)

Fadi Abou Hassan

EDİTÖRDEN

BirKitapbindosT

VEDA ZAMANI...

Aralık... Yılın son ayı...

Ve bu ayın sonunda, acısı tatlısı, sevinci ve üzüntüsü ile yaşanmış bir yılı daha geride bırakacağız... Nasıl ve neleri yaşayacağımızı, nelerle karşılaşacağımızı bilmediğimiz yalnızca iyi olacaklarına inandığımız, umut ettiğimiz yeni bir yılı, 2019'u karşılayacağız...



Biz 2018 ile birlikte bazı şeylere daha veda edeceğiz! Bunlardan bazıları çok şaşırtıcı ve hiç beklenmeyen şeyler olabilir... Ama bazen öyle şeyler vardır ki, tam zirvedeyken bırakılması ve veda edilmesi en iyi seçim olur. Çünkü bundan sonra tırmanacak yeni bir tepe veya yeni bir dağ kalmamış olduğundan atılacak her adım bizim aşağıya doğru inmemizi sağlar...

2017 yılı Haziran ayında, Bir Kitap Bin Dost grubu olarak yeni bir yola çıktık. Bu yola çıkma amacımız; hayatın içerisinde insanı bulup onu layık olduğu değere çıkartmaktır. Ulaşabildiğimiz her insanın hayatında ayrı bir güzellik kapısı açacak ve içindeki tüm güzel değerlerin dış dünyada bir karşılığı olması gerektiğini düşünenler ile birlikte aynı yolda yürümek istiyorduk. Bunun için bir dergi çıkarmaya, bildiğimiz ve bilmediğimiz tüm güzellikleri bu derginin sayfalarında gün ışığına çıkarmaya karar verdik. Ve bu düşüncemizi de olabilecek en güzel ve en iyi şekilde gerçekleştirip dergiyi zirveye çıkardık.

Bir Kitap Bin Dost grubu olarak, yeni yılda çok daha güzel ve farklı şeyler yapmak için dergiyle vedalaşma zamanının geldiğine inandığımız için, bu ay son sayımızla birlikte yayın hayatına son verip, sizlere veda ediyoruz...

...

Sevgili Emel Üstündağ, her zaman olduğu gibi bu ayda dergi kapağı için çok güzel yağlı boya bir resim yaptı. Arka kapakta da sevgili Hülya Özveren'in yine çok güzel bir yağlıboya resmi var. Her iki arkadaşına da teşekkür ediyorum. Gönüllerine ve fırçalarına sağlık.

Bir Kitap Bin Dost Dergisinin Aralık ayı sayısına emeği geçen ve dergiye katkıda bulunan tüm dost ve arkadaşlara çok teşekkürler. İyi ki varlar ve iyi ki bizimle birlikteler...

Sevgilerimle...

İÇİNDEKİLER

Bir kitap bindosT

- 6 Nihal Rende/Fotoğraf
- 7 Bardhyl Spahiu/Fotoğraf
- 8 Mehmet Saim Bilge/Karikatür
- 9 Agim Krasniqi/Karikatür

10 DİNA A.GAWAD SHOSHA / BİR DOST

- 12 Sibel Yıldırım/Resim
- 13 Aneta Hasani/Resim
- 14 Banu Elçi/Şiir
- 15 Güniz Küçükoglu/Resim
- 16 Khatira Hasanzada/Resim
- 17 Füsün Yaman/Çini
- 18 Muzaffer Özkan/Yazı
- 21 Fatih Taşkiran/Şiir
- 22 Makhmud Eshonkulov/Karikatür
- 23 Ana Maria Gonzalez Estrada/Karikatür

24 İLHAN ÖZDEMİR/ BİR İNSAN-JOAN ERÖNCEL

- 28 Cemal Tunceri /Karikatür
- 29 Cival Einstein/Karikatür
- 30 Fatma Tuna/Şiir
- 31 Oleksiy Kustovsky/Resim
- 32 Keziban Ertugrul Yıldırım/Resim
- 33 Gina Gonzalez Torres/Resim
- 34 Gürcan Köftecioğlu/Yazı
- 35 Ehtiram Ressay/Resim



BİR DOST
(Sayfa 10)



BİR İNSAN
(Sayfa 24)



RESİM
(Sayfa 35)

CONTENTS

Bir kitap bindosT

36 Soltan Soltanlı/Resim

37 Özen Araser/Resim

38 Emel Üstündağ/Bir Tat-Tirit

40 Hatice Aydın/Fotoğraf

41 Yıltu Salur/Şiir

42 Ghada Mostafa/Karikatür

43 Ali Al Sumaikh/Karikatür

44 Sema Tokatlı/Mutluluk Köşesi

46 Selma Top/Resim

47 Ketı Radevska/Resim

48 Tvg Menon/Karikatür

49 UĞUR PAMUK /KARİKATÜR

50 Yasemin Bayındır/Bir Rota-Göbekli Tepe

52 Emel Üstündağ/Ebru

53 Perihan Keki/Resim

54 Soltan Soltanlı/Yazı

56 Anna Agosti/Fotoğraf

57 Murat Kaya/Fotoğraf

58 Sema Tokatlı/Bir Hayat-Charlie Chaplin

60 Fawzy Morsy/Karikatür

61 MARY ZINS/KARİKATÜR

62 Gürçan Köftecioğlu/Bir Yönetmen–

Ferzan Özpetek

64 Fadi Abou Hassan/Karikatür

65 Youcef Aimeur/Karikatür

66 Muzaffer Özkan/Bir Kitap–Nakışlı Cezve



KARİKATÜR
(Sayfa 49)



KARİKATÜR
(Sayfa 61)

Ön Kapak Resim: **Emel Üstündağ**

Arka Kapak Resim: **Hülya Özveren**

FOTOĞRAF

BirkitapbindosT



Nihal Rende
İstanbul



PHOTOGRAPH

BirKitapBinDost

Bardhyl Spahiu
Kosova (Kosovo)



KARİKATÜR

BirkitapbindosT



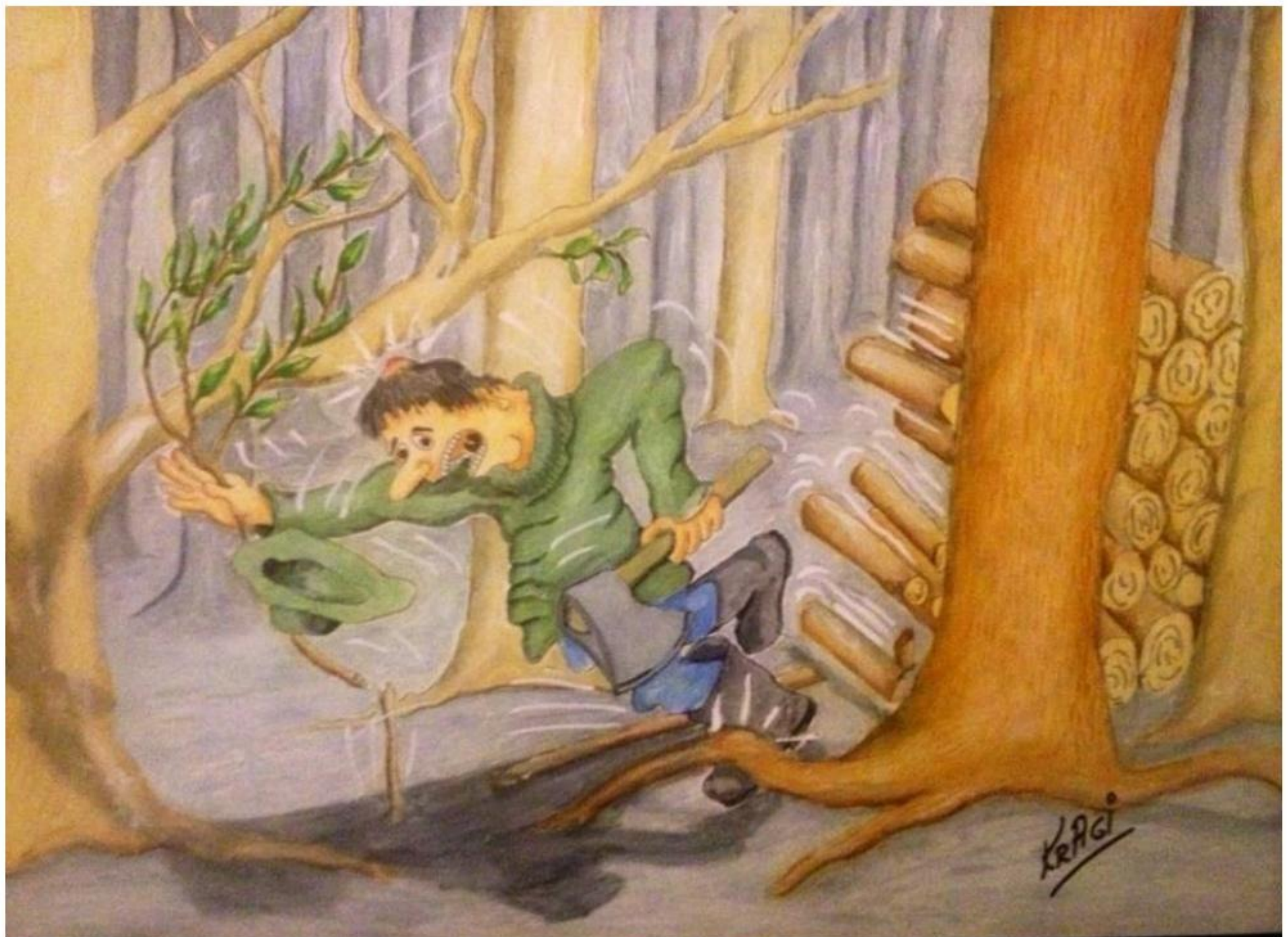
Mehmet Saim Bilge
Ankara (Türkiye)



CARTOON

BirkitapbindosT

Agim Krasniqi
Kosova (Kosovo)



BİR DOST

BirKitapbindosT



DINA A. GAWAD SHOSHA MISIR (EGPYT)



Karikatürist ve Mısırlı Karikatüristler Genel Meclisi Üyesi.

Bir Kitap Bin Dost Dergisi, Donquichotte, İran Karikatür, Tebriz Karikatür, en iyi karikatürler ve Fenamizah E-dergi gibi uluslararası web sitelerinde karikatürleri yayınlandı.

Ayrıca Al-Akhbar, Al Messa, al Ahram, Rose El-Youssef gibi birçok ulusal gazete ve dergide eserleri yayınlandı.

Devrim Fuarları, El Fan Medan Fuarları, Kahire'deki UNESCO Ofisi'nin Su Galerisi Mizahçıları, İskenderiye Kütüphanesi'ndeki diğer fuarlar gibi ulusal fuarlara katıldı.

Mısır, Türkiye, Yunanistan, İran, Romanya, Fransa, Slovakya, Peru, Rusya, İtalya, İspanya, Azerbaycan, Hindistan, Çin, Arjantin, Portekiz, Almanya, Makedonya, Brezilya, Endonezya, Belçika, Norveç, Kanada, Karadağ, Hırvatistan, Suriye, Lübnan, Fas ve Tunus'da 125 uluslararası sergiye katıldı.

Birçok Sertifika, Diploma, Katalog ve Ödül aldı.

Sertifikalar ve Diplomalar:

Bir Kitap Bin Dost'dan Takdir Sertifikası-Türkiye 2018, UWC Cartoon'dan Sertifika-Türkiye 2018, Takdir Sertifikası-Fas 2018, Sertifika-Lübnan 2018, Takdir Sertifikası-Hırvatistan 2018, Diploma-Romanya 2018, Diploma-İtalya 2017, Diploma-Kolombiya 2016, Diploma-Romanya 2016, Diploma-Romanya 2015, Diploma-Romanya 2014, Diplo-

ma-Romanya 2015, Diploma-Romanya 2014, Diploma-Kolombiya 2014, Diploma-Kıbrıs, Lübnanlı Çocuklar için uluslararası sergiden bir takdir belgesi-Suriye-İran, Lübnan Uluslararası Fuarı'ndan Takdir Sertifikası-"Radwanelfarka Ödülü", Takdir Sertifikası-Hırvatistan, Takdir Sertifikası-Romanya, Sertifika-Hindistan 2017, Takdir Sertifikası-Brezilya 2017, Takdir Sertifikası-Fas 2017, Takdir Sertifikası-Tunus 2017, Uluslararası Tütün Fuarı'ndan Takdir Sertifikası-Endonezya 2017, Göç konusunda Kosova'dan Takdir Sertifikası, Türkiye'den Takdir Sertifikası, Peru'dan Takdir Sertifikası, Takdir Sertifikası-Brezilya 2016, Sanatçı Taj 2016 yarışmasından Takdir Sertifikası, Lübnan Uluslararası Sanat ve Edebiyat Fuarı'ndan Takdir Sertifikası-2014

Ödüller:

Üçüncülük Ödülü-Bir Kitap Bin Dost 1. Uluslararası Karikatür Sergisi ve Yarışması 2018, Özel Ödül-Romanya 2018, Uluslararası Sanat Sergileri Tuz ve Biber Dergisi Özel Ödülü-Romanya 2017, "Harafish" Kültür Yarışması'ndan bir ödül-Mısır 2017, Çizgi Film Yarışması'ndan bir ödül-Mısır 2017, "Sanatçı Etiket" Yarışması'ndan Altın Madalya ve Sertifikalar-Mısır 2016, Özel Ödül-Romanya 2015, Filistinli Kadın karikatür sergisi özel ödülü - Arjantin, "Harafish" Kültür Yarışması'ndan bir ödül-Mısır 2015



FRIEND OF THE MONTH

BirkitapbindosT

Dina Abdelgawad Shosha (Egypt)

Cartoonist and Member of the General Assembly of the Egyptian cartoons.

Published cartoons in international websites such as Bir Kitap Bin Dost Magazine, Donquichotte, Iran Cartoon, Tabriz Cartoon, best cartoons and Fenamizah E-magazine etc.

Also published in many national newspapers and magazines such as Al-Akhbar, Al-Messa, al-Ahram, Rose Al-Youssef magazine and others.

Participated in national fairs such as Revolution fairs, El fan Medan fairs, Water Gallery Comics of the UNESCO Office in Cairo and other fairs in Alexandria library.

Participated in 125 international exhibitions in Egypt, Turkey, Greece, Iran, Romania, France, Slovakia, Peru, Russia, Italy, Spain, Azerbaijan, India, China, Argentina, Portugal, Germany, Macedonia, Brazil, Indonesia, Belgium, Norway, Canada, Montenegro, Croatia, Syria, Lebanon, Morocco and Tunisia.

I have many Certificates, Diplomas, Catalogs and Awards.

Certificates and Diplomas:

Certificate of Appreciation from Bir Kitap Bin Dost - Turkey 2018, Certificate from UWC Cartoon from Turkey 2018, Certificate of Appreciation from Morocco 2018, Certificate from Lebanon 2018, Certificate of Appreciation from Croatia 2018, Diploma from Romania 2018, Diploma from Italy 2017, Diploma from Colombia 2016, Diploma from Romania in 2016, Diploma from Romania in 2015, Diploma from Romania in 2014, Diploma from Colombia 2014, Diploma from

Cyprus, A certificate of appreciation from the international exhibition for the child Lebanese Syrian-Iran, Certificate of Appreciation from the Lebanese International Exhibition "Prize Radwanelfarka", Certificate of Appreciation from Croatia, Certificate of Appreciation from Romania, Certificate from India 2017, Certificate of Appreciation from Brazil 2017, Certificate of Appreciation from Morocco 2017, Certificate of Appreciation from Tunisia 2017, Certificate of Appreciation from International Tobacco Exhibition Indonesia 2017, Certificate of Appreciation from Kosovo on the subject of immigration, Certificate of Appreciation from Turkey, Certificate of Appreciation from Peru, Certificate of Appreciation from Brazil 2016, Certificate of Appreciation from the artist Taj 2016 contest, Certificate of Appreciation from the Lebanese International Exhibition of Arts and Letters in 2014

Awards:

Third prize about Bir Kitap Bin Dost 1st international cartoon exhibition and competition 2018 from Turkey, Special prize about Romania 2018, Special prize about international art exhibitions salt & pepper magazine from Romania 2017, A prize from "Harafish" culture competition 2017 from Egypt, A prize from cartoon competition 2017 from Egypt, A gold medal and certificates in "Artist Tag" competition 2016 from Egypt, Special prize from Romania 2015, Special prize about Palestinian Women cartoon exhibition from Argentina, A prize from "Harafish" culture competition 2015 from Egypt



RESİM

BirkitapbindosT



Sibel Yıldırım
İzmir



PAINTING

BirkitapbindosT



Aneta Hasani
Kosova (Kosovo)

ŞİİR

BirkitapbindosT



Banu Elçi
İstanbul

VAROLUŞ

Tanıklık eder pek çok şeye gözlerim
Kim bilir belki de çocukça küstü herkese
kifayetsiz sözlerim
Ben büyüdüm dedim büyüdüm
Büyüdüm de geldim usta.
Ki içime akan doludizgin duyguları
Her gece rüyalarımın salarak
Büyüdüm.
Kırdım kabuklarımı her güneşin doğuşunda
İnce ince sıyrılarak
Yorulmadım hiç ne bir düşe
ne umutsuz bir geleceğe
İnsan olmanın her halini sevdim
Bıkmadım hiç koştuktan özgürlüğün peşinden
Her dem zevalinden,
Bilmem ki kozasında saklı kaç kanadım var benim?

RESİM

BirkitapbindosT

Güniz Küçükoğlu
İzmir



RESİM

BirkitapbindosT



Khatira Hasanzada
Azerbaycan (Azerbaijan)



ÇİNİ

BirKitapBinDost



Füsun Yaman
Konya





Muzaffer Özkan
Ankara



(Resim Cumhur UTKU'nun objektifinden)

ÇINAR YAPRAĞI

Uykusuz bir şekilde sabahı etmişti, biraz da kendini yorgun hissediyordu. Birazdan şehir sakin bir hafta sonu sabahına uyanacak diye düşündü.

Metrodan inip yavaş adımlarla çıkış merdivenlerine doğru yöneldi. Bir ara gözü asansöre takılsa da ağır adımlarla merdivenleri çıktı. Yukarıya vardığında çektiği serin hava içini titretti. Güvenpark'taki ağaçlar sarı ve kızıla boyanmış artık kışı karşılamaya hazırdı. Parkın içi ağaçlardan düşen yapraklarla kaplanmıştı. Yaz boyu yeşilin her tonunu barındıran park tipik Ankara sonbaharını hatırlatırcasına sarı ve kızıla bürünmüştü.

Park boyunca çınar ağaçlarının hışırtılı sesleri arasında yukarıya doğru yürüdü. Üst geçitten Atatürk Bulvarı'nın karşı tarafına geçti. Bulvar boyunca yürüyerek Olgunlar Sokağı'nın başına geldi. Her zamanki gibi kendisini ilk karşılayan sokağın başındaki madenci heykeli oldu. Bildiği kadarıyla bu heykel 1992 yılında buraya dikilmişti. Madenci heykelinin heykeltıraşı Metin Yurdanur idi.

Aralık 1991'de Zonguldak'tan 100 bin maden işçisi

sendikal hakları için Ankara'ya yürüyüşe geçmişti. Onların önleri Karabük'te devlet güçleri tarafından kesildi ve bu insanlar Ankara'ya sokulmadılar. Aralık ayında Karabük'ün soğukunda işçi ve aileleri çok büyük zorluklarla karşılaştılar. 100 bin işçi Ankara'ya sokulmadı ama 1992'den bu yana Ankara'da o işçi, gericiliğe, kötülüğe karşı haklarını savunmak için kazmasını hâlâ sallıyor. O günlerde dillere pelesenk olan "Çankaya'nın şişmanı, işçi düşmanı" sloganını hatırladı ve yüzünde bir gülümseme belirdi.

Heykelin; ilk yapıldığı yıllarda, kazmasını kaldırmış, önündeki yaklaşık 45 derece eğik, metal eklemelerle oluşturulmuş çatlak efekti bulunan büyükçe bir cama hızla vuran görüntüsü ile oldukça etkileyici bir havası vardı. Yıllar içinde heykelin önündeki madencinin camı kent magandalarınca yok edildi. Madenci hızla salladığı kazmasıyla camı olmaksızın bir kaç yıl öylece durup bekledi. sonunda madencinin

ÖYKÜ

Bir kitap bindosT

önündeki camı birileri getirip geri koydu ama nasıl bir cam? Sanatçı; heykelin önüne eğik çift kat ve her iki katı da kalın olan camlar koymuştu. Oysa bu sözde iyiliği yapanlar heykelin önüne dik biçimde birkaç cam koymuş ve sonuçta ortaya sanatçının tasarladığı yapıttan tümüyle farklı bir nesne çıkmıştı. Sonradan koyulan camlarda ilk camdaki efekt bulunmadığından heykel anlamını da yitirmişti. Kısacası o camın yok edilmesi de oraya sanatçıya küfrederek gibi gelişigüzel bir camın konması da ulusca hepimizin ayıbı diye geçirdi aklından.

Gayri ihtiyari sokağa girdi ve kendisini sokağın sağındaki Palme Kitabevinde buldu. Üniversitedeyken buraya ne çok gelirdim diye düşündü. Mühendislik Fakültesinde öğrenci iken gerçi aradığı kitapları okulun kütüphanesinde bulma imkanı vardı ama o kitaplardan edinmek istediğinde adres burasıydı. Özellikle her türlü mühendislik kitapları için burası en önemli kaynaktı. Üst kat tamamen bunlara aitti. Bunun yanında alt katta test kitapları ve güncel kitaplar da bulunurdu. Bu tarafa yolu her düştüğünde kendisini burada bulurdu ve kucağında bir sürü kitapla ayrılırdı. Şimdi de yine ayakları kendisini buraya getirmişti. Kitaplara bakmak, onlara el sürmek, satırlarına göz gezdirmek onu mutlu ediyordu. Bu gece babaannesine refakat ederken belki göz atarım diye ince öykü kitaplarına bakmaya başladı. Çok satanlar bölümünde Ercan Kesal'ın 'Peri Gazozu' kitabı gözüne ilişti. Eline aldı ve rastgele bir sayfasını açtı. 'Ceket Çıktığında' başlıklı öyküyü ayaküstü bir çırpıda okudu. Hoşuna gitmişti, kitabı koltuğunun altına sıkıştırdı.

Hızlı adımlarla Akay yokuşunu çıkıp hastaneye vardığında bir ara geç kaldım diye düşündü. Asansörle beşinci kata çıkıp hızlıca babaannesinin bulunduğu odaya girdi. Ablası onu beklemekteydi. Babaannesinin durumunda hiçbir değişiklik yoktu. Her tarafı makineye bağlanan kadının nefes alıp vermesi dahi seçilmiyor, sadece başucundaki aletlerin biteviye aynı ritimdeki sesleri duyuluyordu. Bu ağır tablo yaklaşık bir aydır aynıydı. Başlangıçta birkaç gün annesi refakatçi olarak kalmış, daha sonra ise sıraya koymuşlardı. Mesaisinin elverdiği ölçüde hafta içi, daha çok da hafta sonları o geliyordu.

Ablası çarçabuk toplandı ve vedalaşarak aceleci bir tavırla gittiğinde ceketini çıkararak astı ve gece uzun olacak diye düşündü.

Karşı duvardaki televizyonun, kumandasını alarak sesi açtı ve pencere kenarındaki koltuğa oturarak haberleri izlemeye başladı. Haberlerde; Hakkari'deki bir üs bölgesinde mühimmat patlamasından kaynaklanan kayıp ve yaralıların olduğunu, Şemdinli Sulh Ceza Hakimliği'nce; yazılı ve görsel basın ile internet medyasında ilgili bir takım yanlış bilgiler ve görüntülerin yayımlandığı, bu durumun; soruşturmanın sağlıklı yürütülmesine engel olmaması, toplumun olumsuz etkilenmemesi, olayın vehameti, kamu düzeni ve güvenliği göz önünde bulundurularak soruşturma tamamlanincaya kadar soruşturma dosyası kapsamı hakkında yazılı, görsel ve sosyal medya ile internet ortamında faaliyet gösteren medyada her tür haber, röportaj, eleştiri, görüntü vb. yayınların yapılmasına yayın yasağı getirildiğini öğrenince canı sıkıldı. Televizyonu kapatarak; peki benim haber alma hakkın ne olacak diye söylendi.



Babaannesinin yüzüne baktı. Kesik kesik nefes hırıltısından başka hiçbir hayat belirtisi ve canlılığı yoktu. Hatta geçen hafta içinde kaldığı günden biraz daha kötü bulmuştu. Oksijen maskesi yüzünde kırmızı çizgiler oluşturmuştu. Dalıp gerilere gitti. Çocukluğunda kucağına oturtup ne güzel masallar anlatırdı. Oysa anlattıklarının bir kısmı gerçektir ama olayların masalsı bir havayla anlatılması onun çok hoşuna gidiyordu. Durmadan, "Peki, daha sonra ne oldu babaanne?" diyerek ve sorular sorarak anlatılanları can kulağıyla dinliyordu. Bazen de, "Babaanne, dedem askere gittiğinde sen nasıl dikiş diktin?" diye sorarak; babaanne-

ÖYKÜ

Bir kitap bindosT

sinin, dedesi İkinci Dünya Savaşı'nda askere alındığında evin geçimini sağlamak için dikiş dikerek nasıl para kazandığını, kazandığı parayla evin ihtiyaçlarını nasıl karşıladığını anlattığı öyküleri defalarca tekrar ettirdiğini anımsadı. Gözleri nemlendi, sanki odada başkaları da varmış gibi gizlemeye çalıştı.

Pencereyi açarak dışarıyı seyretmeye başladı, çapraz karşıdaki otel bir zamanlar Ankara'nın simge yapılarından Dedeman Otel'i'ydı. Ancak bir yangından sonra bir müddet kapalı kalmış, uzun bir tadilattan sonra açılmıştı. Giriş lobisi bulunduğu yerden görülüyordu ve ıslık ıslık. Yoğun olmasa da sürekli bir hareketlilik göze çarpıyordu. Sokaklar tenhalaşmış, cılız sokak lambalarının altında sertleşen sonbahar rüzgarı ağaçların son kalan yapraklarını oraya buraya savuruyordu. Sert ve soğuk rüzgar kendisine iyi gelmişti ama içeriye dolan hava, odanın sıcaklığını da düşürmüştü. Babaannesi üşüyebilir düşüncesiyle yavaşça uzaklaştı ve pencereyi kapattı.

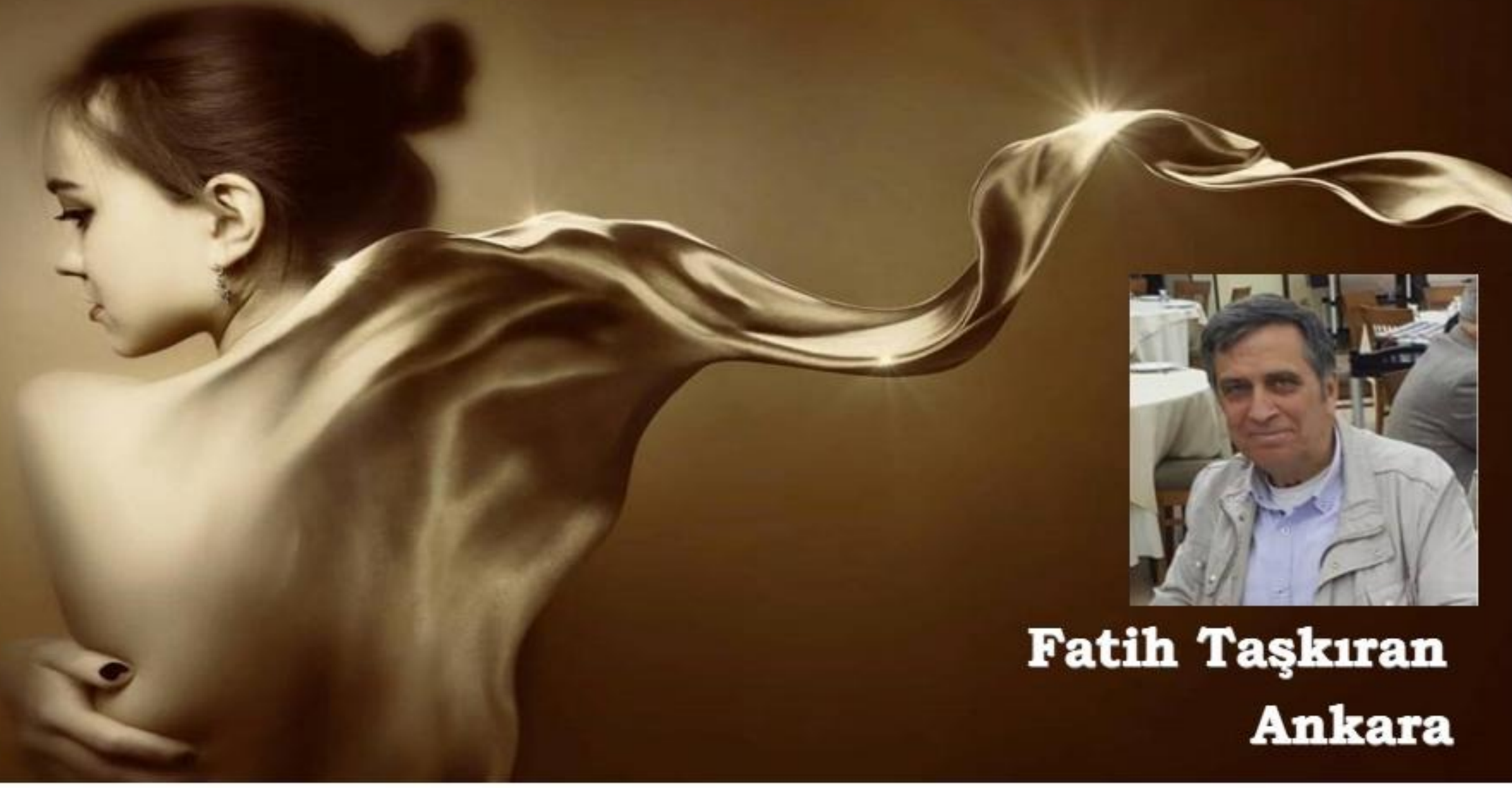


Kitabın kapağını kapattığında yüzünü bir gülümseme kapladı. Saat gece yarısını geçmiş, okudukları hoşuna gitmişti. Öyküler sıcak, samimi, sohbet tadındaydı. Ayakları uyuşmuştu, kalkıp odada gezinmeye başladı. Gözü bir ara pencereden dışarıya takıldı. Daha iyi gözlemlmek için gidip pencereyi açtı. Dışarıda akşamın sakinliğinden eser yoktu. Her tarafı rengarenk yanıp sönen neon lambaları sarmıştı. Sokaklar pırıl pırıl ayna gibi parlıyordu. Kapılardan taşan yüksek volümlü müziğin sesini buradan dahi duyabiliyordu. Dikkatle baktığında abartılı makyajlı kadınlar ile onların yanındaki yüksek sesle konuşan sarhoş erkekleri seçebiliyordu. Ankara'nın gece hayatını oluşturan bar ve pavyonların yoğun şekilde buralarda olduğunu hatırladı.

Hayatın bu da başka bir yansımasıydı. Bir tarafta hareketsiz bir şekilde yaşam mücadelesi veren babaannesi, diğer tarafta ise gece yarısından sonra çılgın Ankara gece yaşamı. Her şeye rağmen yaşam devam ediyordu.

Uykusuz bir şekilde sabahı etmişti, biraz da kendini yorgun hissediyordu. Birazdan şehir sakin bir hafta sonu sabahına uyanacak diye düşündü. Babaannesinin başının biraz üstündeki aletlerin rutin seslerinin bozulması hemen dikkatini çekti. Bir anormallik vardı. Hemen oda kapısını açarak, "Hemşire hanım!" diye seslendi. Birkaç dakika içinde odaya beş kişi toplanmış, babaannesine müdahale ediyorlardı. Odanın pencereye yakın bir köşesine çekilmiş, sessizce yapılanları seyretiliyordu. Hemşirelerden biri biraz önce getirdiği şok aletinin kollarını nöbetçi doktora veriyor, doktor hastanın göğsüne bu kolları yerleştirdikten sonra başıyla işaret veriyor ve hemşire düğmeye bastıkça babaannesi sarsılıyordu. Bu hareket sürekli tekrarlanıyordu. Diğer bir hemşire açtığı damar yolundan bazı ilaçları damarına zerk ediyordu. Ancak tüm bu uğraşlara rağmen kalp atışlarını gösteren monitördeki doğrusal çizgi bir türlü eski haline dönmüyordu. Bir saate yaklaşan uğraşın sonunda üzgün bir şekilde makineleri durdurdular, aletleri topladılar, biraz dik olan yatağı düz hale getirdiler. Tek tek yanına gelerek başsağlığı dilediler. Bu arada gelen görevliler babaannesinin cenazesini yataktan sedyeye aktardılar ve tamamen kapatacak şekilde üzerini bir çarşafı örterek hızla odadan çıkararak uzaklaştılar.

Sonsöz; yaşananları bir film gibi izliyor, hayalle gerçek arasında adeta gidip geliyordu. Gözü dışarıdaki çınar ağacından kopan bir yaprağa takıldı. Çınar yaprağı hiç düşmeyecekmiş gibi bir süre rüzgârla adeta dans etti. Salındı, salındı zikzaklar çizdi. Sonra yavaşça ıslak zemine, daha önce düşen bir yaprağın yanına kondu. Sonbaharın kasım ayıydı ve mevsimlerden hazandı.



Fatih Taşkiran
Ankara

OLUK OLUK HAYALLER

Hayatı oluk oluk yaşamak,
Gök kubbeyi toprağa katmak,
Toprağı ekmeğe katık ederek,
Çatlaklarına su yedirerek,
Oluk oluk toprak ana ol.

Yâri oluk oluk sevmek,
Sevgisine aşkı katarak.
Ezgiler fısıldayarak kulağına,
Zamanın sancılarını birer birer
yok ederek.
Oluk oluk mutluluğu yüreğine göm.

Ey sır dolu perdeler;
Örttüğünüz gerçekler oluk oluk.
Kandırırken insanları acımasızlığın
pençesinde,
İnsanlar kanarken sizin oluk oluk
yangılarınıza,
Suskun kalmaları onları soğuturken
coşkulu sevinçten,
Oluk oluk bulut yükle kanatlarına.

Ancak o zaman,
Oluk oluk özleme uzatırsın ellerini,
Oluk oluk yıldız akar avuçlarına,
Oluk oluk sevginin yüceliğine
kavuşursun,
Perdeleri indirdiğinde birer birer.

CARTOON

BirkitapbindosT



Makhmud Eshonkulov
Özbekistan (Uzbekistan)



CARTOON

BirkitapbindosT



Ana Maria
Gonzalez
Estrada
Meksika
(Mexican)



BİR İNSAN

BirkitapbindosT



İlhan Özdemir
İstanbul



İSTANBUL AŞIĞI BİR AMERİKALI: JOAN ERÖNCEL...

Dergimizin bu ay ki söyleşi konuğu sayın Joan Eröncel. Joan Hanım çok uzun yıllardır Türkiye'de yaşıyor. Bugün onu daha yakından tanımak ve sizlere tanıtmak için kendisiyle Emirgan'da bir çay bahçesinde buluştuk.

Sohbete hoş geldiniz diyerek başlamak istiyorum... Bildiğim kadarıyla Türkiye'ye ilk defa 1962 yılında üniversite de okurken geldiniz. Gelme amacınız, bir yaz kampı ve gönüllü çalışma projesiydi. Daha sonra Amerika'ya geri döndünüz ve okul bittikten sonra tekrar geldiniz. Evet önce sizi tanımakla başlayalım bu güzel sohbete...

Amerikalıyım... Colaradoluyum... Her şeyi merak eden, korkunç meraklı olan bir aileden geldim. Bu yüzden Türkiye çok hoşuma gitti. Hatta ilk aşkım İstanbul Boğazı'ydı ve halen boğazdayım... Birkaç değişik yerde çalıştım. 1994 yılında Eşref Armağan ile tanıştım ve (Eşref Armağan; doğuştan görme özürlü, dünyada ikinci bir örneği daha olmayan, parmak uçları ile dokunarak nesneleri tanıyan ve resimlerini yapan bir ressam.) o zamandan bu yana onun menajerliğini yapıyorum.

BİR İNSAN

BirkitapbindosT



Türkiye'den döndükten sonra tekrar gelmeye karar verdiniz ve buraya geri dönüp, burada çalışmaya başladınız. Neden?

Türkiye'ye ikinci sefer geldiğimde burada çalışmaya başladıktan sonra eşimle tanıştım. 1966 yılında Tünel'de evlendim. 1967 yılında eşimle birlikte Türkiye'den ayrıldık. Amerika, Singapur ve Tahran'da oturduk. 1976 yılında Türkiye'ye geri döndük ve Boğaziçi Üniversitesinde çalışmaya başladım ve ilk defa yardımcı olmaya çalıştığım bir

görme engelli vardı. Hazırlık kursuna geldi, ona yardım etmeye başladım. Daha sonra birkaç tane daha görme engelli ile tanıştım ve benim işim böyle başladı.

Türkiye'ye geri dönmenize ve burada kalmanıza neden olan asıl şey neydi?

1988 de Amerika'ya gittim ve orada 5 sene kaldım. Çocuklarımın eğitimi için gitmiştim ama dayanamadım çünkü buraları o kadar çok özledim ki. Ayrıca anladım ki,



BİR İNSAN

BirkitapbindosT



her şeyi yüzüstü, geride bırakmak, unutmak bana göre değildi. Onun için tekrar geri döndüm ve 1993'de Türkiye'ye geldim. Bundan sonra hep burada olacağım ve burada yaşayacağım.

Yaşadığınız süre içinde sizi Türkiye'de en mutlu eden olay ne oldu?

Türkiye'ye ilk geldiğimde Atatürk'e hayran kaldım. Baktım her yerde Atatürk'ün resimleri var, heykelleri var. Allah Allah dedim bizim de bir sürü liderimiz var, mesela George Washington var ama Amerika'da onun bu kadar resim-

leri ve heykeli yok. Ondan sonra araştırdım ve anladım ki bir kadın olarak bu kadar özgür ve rahat yaşıyorsak bu onun sayesinde olmuş. Bu çok hoşuma gitti. Ayrıca burası kozmopolit bir ülke, bir sürü dinden insanlar hep bir arada, birlikte mutlu yaşıyorlar. Eşref beyle bir yere gittiğimizde hemen soruyorum; "buraya özgü neler var, özel yemekleriniz var mı, özel bir müzeniz var mı?" diye. Yerel şeylere çok meraklıyım ve çok seviyorum.

Bir sabah uyandınız, dışarı çıktınız ve yürüyorsunuz. Bir köşeyi döndünüz ve karşınızda çok genç, üniversite de okuyan Amerikalı bir kız. Size bilmediği bir ülkeye gideceğini söylerse eğer ona ne söyler ve ne tavsiye ederdiniz?

Çok enteresan bir soru... Çünkü isterim ki herkes benim gibi çok meraklı olsun. Bu neden böyle oldu diye her şeyi sorgulasın, sorsun, öğrensin. Bir gün



BİR İNSAN

BirkitapbindosT

eşimi doktora götürdüm, bekleme salonunda bekliyoruz. İçeride iki tane adam vardı ve sürekli konuşuyorlardı. Onları dinlemeye ve anlamaya çalıştım. O kadar tuhaf bir aksanları vardı ki. İçimden sürekli sormak geliyordu: “Siz kimsiniz? Nerelisiniz?” diye. Türkiye’li olduklarını biliyorum ama içimdeki merak hiç bitmiyor. Yeni bir kızla tanıştığımda ona da “çok meraklı ol” dedim. Ayrıca en çok neden korkuyorsan onu mutlaka yenmeye çalış çünkü başka bir memlekete, başka bir kültüre gidiyorsun, başka bir dil konuşuluyor orada derdim.

Çocukluğunuza dair en çok neyi özleyorsunuz?

Dağları özleyorum... Bizim şehirde nereye baksan dağları ve rengarenk ağaçları görürdük. Dağları bayağı özleyorum. Çocukluğumda her pazar günü dağlara piknik yapmaya giderdik. Doğayı, dağları, ağaçları, temiz havayı çok seviyorum.

Herkesin olduğu gibi mutlaka sizinde korkularınız vardır. Peki hangi korkunuzdan ömür boyu kurtulmak isterdiniz?

Mutlaka benimde korkularım vardır ama böyl bir şeyi bugüne kadar hiç düşünmedim... Birisinin beni ters anlayacağından, yanlış anlayacağından korkuyorum. En çok bundan korkuyorum keşke her şeye boş ver, takma kafana diyebilseydim. Beni beğenmeleri gerekmiyor ama beni yanlış anlamasınlar

Türkiye’nin bir çok yerini ve bölgesini dolaştınız. Sizi Türkiye’de en çok etkileyen yer neresi oldu?

Bir turist olarak söylemek gerekirse kesin olarak Kapadokya... Bir kaç defa gittim ve hakikaten çok değişik bir yer. Ayrıca tarihi yerler çok hoşuma gidiyor. Efes olsun, Van olsun... Böyle yerler beni çok etkiledi.

. . .

Bu güzel söyleşi ve sohbet için çok teşekkür ediyorum.

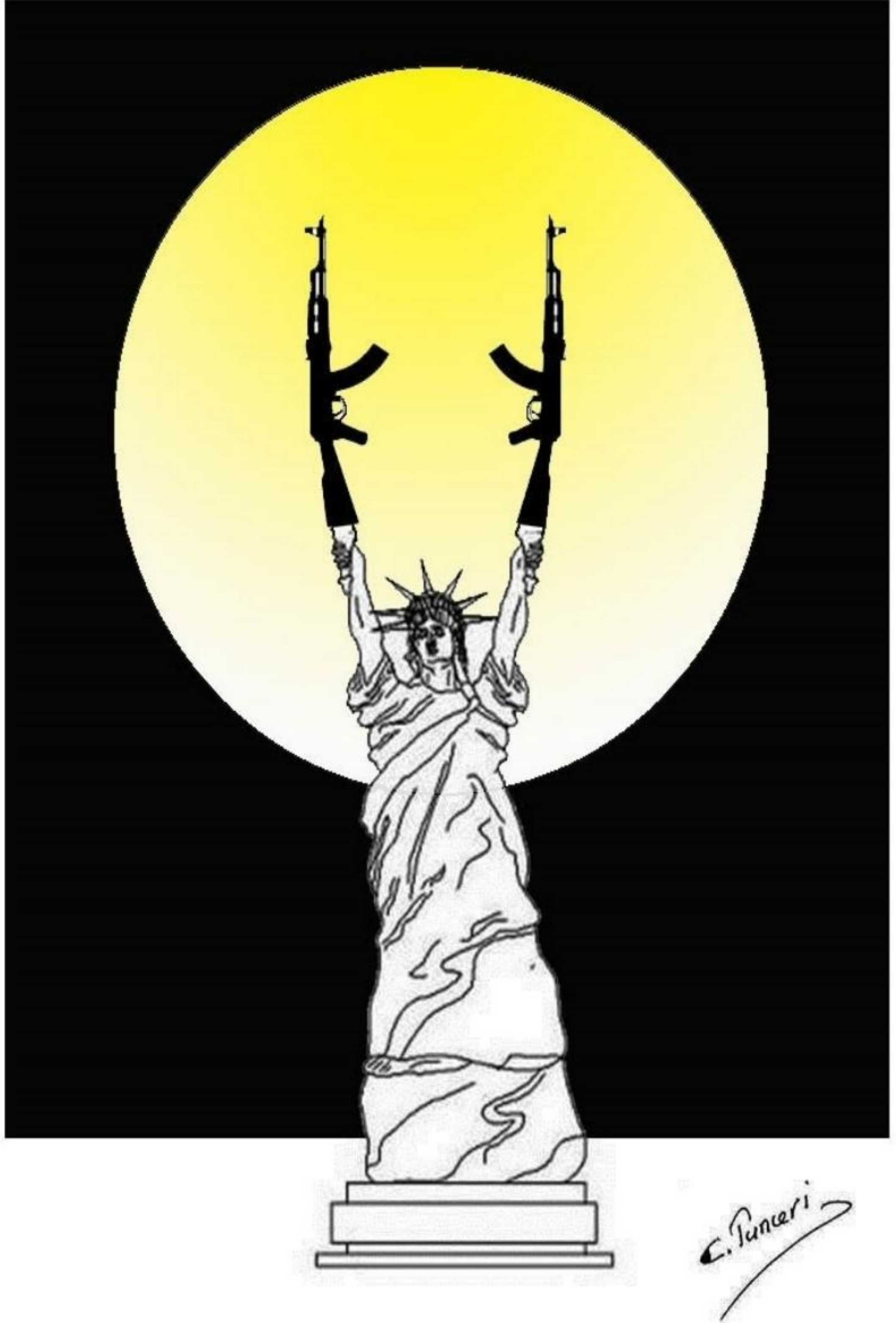


KARİKATÜR

BirkitapbindosT



Cemal Tunceri
K.Kıbrıs



CARTOON

BirkitapbindosT



Cival Einstein
Brezilya (Brasil)





Fatma Tuna
Isparta



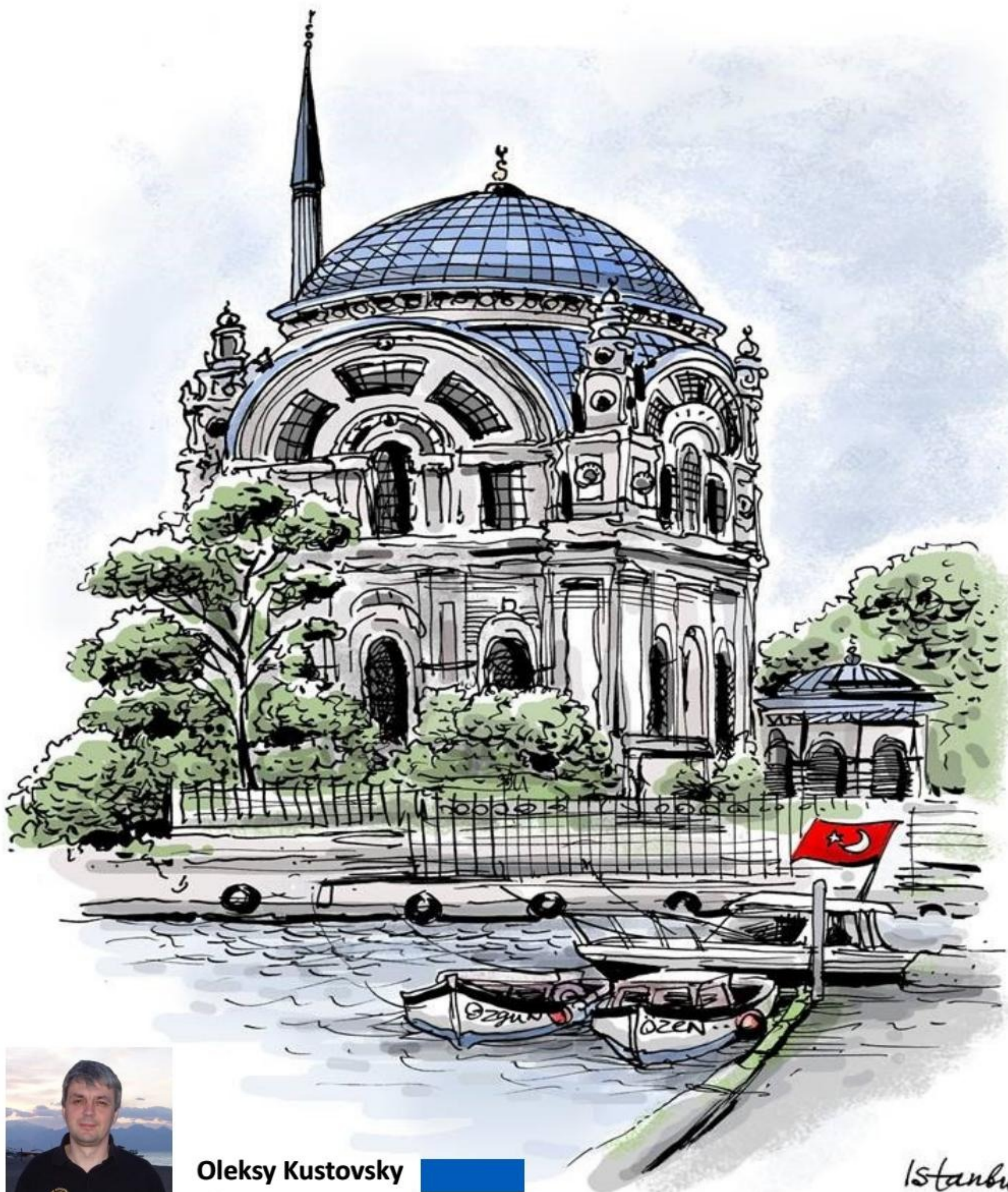
KOMŞUCULUK

Sevgilim;
Bir kaçık kadın var karşı binada;
Yüzünde yüzlerce iz,
Saçında ise saçlarca beyaz,
Gününde günlerce tuhafılık...
Başlangıçları ve sonları mandalla asmış
kurutuyor balkonunda.
Baksana hepsi aynı hizada,
Aynı göğün altında,
Ve aynı rüzgâra maruz kalıyor,
Ve aynı güneşe...
Hatta siyahları beyazları da asmış yan
yana,
Makineye de birlikte atmıştır Allah
bilir...
Çok sevenlerin gözyaşlı mendilleri de
orada,
Nefret edenlerin bedduaları da...
Hatta biliyor musun sevgilim;
Bu deli kadın yaşayanların ve ölülerin
resmini bile yan yana asmış...
Şişti aman deme kimselere.
Bilgece bakışları var bir de aldanma ha.
Ne biliyor olabilir ki kaçık,
Konuşuyor bak açık saçık...
Güneş batarken el sallıyor kime
bilmiyorum,
Gece dumanlar çıkıyor yarı açık
penceresinden,
Tango yapıyordu daha bu akşam bir
adamlık boşlukla.

Bir de bir şeyler içiyor arada,
Çok sonra da kırılma sesleri geliyor ama
bardaktan mı kalbinden mi ayırt
edemiyorum...
Bazen de kahkaha atıyor.
Hesaplar yapıyor penceresine,
Bacasından günahlar çıkıyor bazen.
Siyah beyaz fotoğraflarla konuşuyor
arada.
Dur bakayım... Yakasından tutup, duvara
yapıştırıyor sanki bir şeyleri.
Bak! Yine dans etmeye başladı,
Oturdu...
Ağladı...
Başını okşadı bacaklarına dolanan
kedisinin,
İlaç poşetinden çıkardığı şeyleri yuttu
tek hamlede.
Sağ yanına yatmadı da büzüldü sanki,
Annesinin rahminde gibiydi sanki küçüldü
küçüldü... Hiçbir şey yaşamamışcasına...
Kayboldu çizgileri,
Belleğinde hiç anı kalmayınca kadar
küçüldü...
Uyuyakaldı öyle.
Yarın bebek olarak doğup ağlayacak
belki.
Bense hala aynı yaşta
Aynı yasta...

PAINTING

BirkitapbindosT



Oleksy Kustovsky
Ukrayna (Ukraine)



Istanbul
Kusto.

RESİM

BirkitapbindosT



Keziban Yıldırım
Isparta



PAINTING

BirkitapbindosT



Gina G. Torres
Kolombiya (Colombia)



KISA ÖYKÜ

BirkitapbindosT



Gürcan Köftecioğlu
İstanbul



ŞİMDİ

Parkta bir sonbahar günüydü. Bankta bir adam oturuyordu. Takım elbisesi, fötr şapkası, onu tamamlayan aynı renk ayakkabısı ve ceket cebinden sarkan mendili ile tam bir beyefendiydi. Siyah gözlükleri ona gizemli bir hava katmıştı.

Çok geçmeden bir kadın göründü. Toprak yol üzerine dökülmüş yapraklara basa basa yaklaştı. Bankın önünde durdu, adama baktı. Adam biraz geriye yaslanmış, başını yukarıya, artık yakmayan akşam güneşine doğrultmuştu. Bir yandan da bir şiir mırıldanıyordu. Kadın, onun dudaklarını okudu:

“Mutlu aşk yoktur ama / Böyledir ikimizin aşkı da”

Kadın, adamın siyah gözlükler arkasından ona bakıp bakmadığını anlayamadı fakat bu dizeler onu mıknaş gibi çekti adama. Adam, kendisine mi sesleniyordu, yoksa bir başkasını hayal ederek mi söylüyordu şiiri, kararsız kaldı. Zorlukla ve heceleyerek, “A-ra-gon” dedi ve adamın yanına oturdu. Kısa bir süre sonra bu kez kadın mırıldanmaya başladı yavaşça:

“Seni sevmeye başlamak için seviyorum seni”

Kadın çok zorlanarak ve yavaş konuşuyordu fakat bu tek bir dize bile adamı coşturmaya yetti. “Neruda!” diye haykırdı. Ona bakan kadın, adamı duymadı ama dudaklarını gördü. Sanki çok eskiden beri tanışıyorlardı. İyice yaklaşarak başını adamın omzuna koydu. Adam da boynunu kadına doğru eğdi ve başını yasladı. Böylece kaldılar...

Gün batarken kadın yavaşça kalktı ve toparlanarak geldiği yöne doğru yürümeye başladı. Arkasından adam katlanmış beyaz bastonunu cebinden çıkardı ve açtı. Ayağa kalktı, bastonuyla yeri yoklayarak yürümeye başladı. Daha birkaç adım atmıştı ki, çok iyi bildiği başka bir dize duydu. Yandaki bankta yaşlı bir adam fısıldıyordu:

“Yaşam an’lardan oluşur, sadece anlardan, ŞİMDİ’yi yakalayın.”

Görmeyen adam, duymayan kadını düşünürken, ağzından “Borges...” diye bir ses çıktı belli belirsiz ve geçip giden “şimdi”yi düşünmeye daldı...

RESİM

BirkitapbindosT



Ehtiram Ressim
Azerbaycan (Azerbaijan)



RESİM

Bir kitap bindost

Soltan Soltanlı
Azerbaycan (Azerbaijan)



RESİM

Bir kitap bindost

Özen Araser
İzmir



BİR TAT

BirkitapbindosT



Emel Üstündağ
İstanbul



TİRİT

Besin değeri açısından da üstün özelliklere sahip olan tirit her mevsimde her köy evinde yapılabilen bir yemektir.

Tirit, Osmanlılardan günümüze gelen bir yemektir. Tirit'in o dönemde varlığına dair şu olay anlatılır:

“IV. Murat zamanında Girit adasının alınması için yapılan seferlerin uzun sürmesi padişahı oldukça huzursuz eder ve sarayda Girit adını duymak istemediğini, söyleyenin kellesinin vurulacağını söyler. Aradan yıllar geçer ve ada alınır. Ancak bunu padişaha kimse söyleyemez. Bir gün sarayda ziyafet verilir ve yemeklerin arasında Tirit de bulunmaktadır. Sadrazam ziyafetten kalktıktan sonra padişah IV Murad'a:

‘Tirit yedik, Girit'i aldık’ diyerek en nihayetinde adanın alındığını söyler.”

Topkapı Sarayı arşivinde 16 ncı yüzyıla ait olduğu tahmin edilen bir belgede mevsimlere göre verilen yemek listelerinde Tirit de bulunmaktadır.

Türklerin Anadolu'ya gelmeden önce de bu yemeği bildikleri; yağlı et suyuna ekmek ya da bulgur katarak tirit yaptıkları belirtilmektedir. Ayrıca tirit sözünün aslının Arapça 'serid'den geldiği; bu sözün Arap ve Fars kültüründe değişikliklere uğrayarak Orta Asya'ya kadar yayıldığı tahmin edilmektedir.

Tirit yalnızca Tosya'da değil, Anadolu'nun birçok yerinde de yapılan bir yemektir. Sözlü kültürümüzde de sıklıkla karşılaştığımız bu yemeğin adı Anadolu'nun pek çok yerinde farklı

BİR TAT

Bir kitap bindosT

anlamlarda kullanılmaktadır. Örneğin; Sivas'ta her şeye burnunu sokan kimseye "tirit", İçel'de yoksul kimseye "tiritak", Kayseri'de pastırmacılıkta kullanılan sığırın bel kemiği bölümündeki ete "tiritlik" denilmektedir. Deyimlerde de; "tirit gibi", "tiridi çıkmak" ve "sade suya tirit" şeklinde kullanımlarına rastlamaktayız.

Birçok yörede etli yemeklerin suyuna "tirit" denilmektedir. Türkülerimizde de yerini alır:

"Of oooooof

**Manda yuva yapmış söğüt dalına
amman amman**

**Yavrusunu sinek kapmış gördün
mü amanini yandım**

Tiridine tiridine tiridine bandım

**Bedava mı sandın para vidim
aldım"**

türküsünde de bu anlamda kullanılmıştır.

Akdeniz Bölgesi'nde fasülyeli, tahinli ekşili, soğanlı, sarımsaklı, et sulu; Ege Bölgesi'nde etli, kıymalı, kazlı, hindili, tavuklu, tavşan etli, nohutlu; Orta Anadolu Bölgesi'nde patlıcanlı, sarımsaklı, yoğurtlu, yumurtalı vb. tiritler yapılmakta ve bayatlamış ekmeklerle tüketilmektedir.

Besin değeri açısından da üstün özelliklere sahip olan tirit her mevsimde her köy evinde yapılabilen bir yemektir.

Malzemesi: Yarım kilo et, yarım kilo yoğurt, iki adet kuru soğan, bir demet maydanoz, bir adet kurutulmuş ekmek, iki çorba kaşığı tereyağı, dört-beş diş sarımsak, tuz, karabiber, nane.

Yapılışı: Kuşbaşı iriliğinde doğranmış etler bir tencerede suyunu çekinceye kadar pişirilir. Etler suyunu çektiğinde üzerini iki parmak aşacak kadar sıcak su eklenir ve etler yumuşayınca kadar pişirilir. Bayat ekmek dilimlenerek küçük kareler halinde doğranır ve fırınlanır. Servis tabağına alınır. Tereyağında tuz, nane ve karabiber kızdırılır. Haşlanan etler suyu ile birlikte kızartılmış ekmeklerin üzerine alınır. Yemeğin üzerine sarımsaklı yoğurt dökülür. Kuru soğan ile maydanozlar da kıyılarak yemeğin üzerine eklenir ve servise sunulur.



FOTOĞRAF

Bir kitap bindosT



Hatice Aydın
Ankara





Yiltu Salur
İstanbul

KALKSANA!

*Ya sandığından daha yakınsa yarın
veya hesaplar çarşıya uymadıysa?
Ya beklemediğin yerden vurmuşsa
hayat seni
veya kalmışsan kuytu köşe bir başına?
Başın ellerin arasında akıp geçerken
zaman,
Ya içinden bir ses "Kalk" diyorsa sana?
Ne bekliyorsun, Kalksana!
Silip gözlerinden akan yaşları başın dik
ve ayakların sım sıkı yere bassana...*

CARTOON

BirkitapbindosT

Ghada Mostafa



Ghada Mostafa
Mısır (Egpyt)

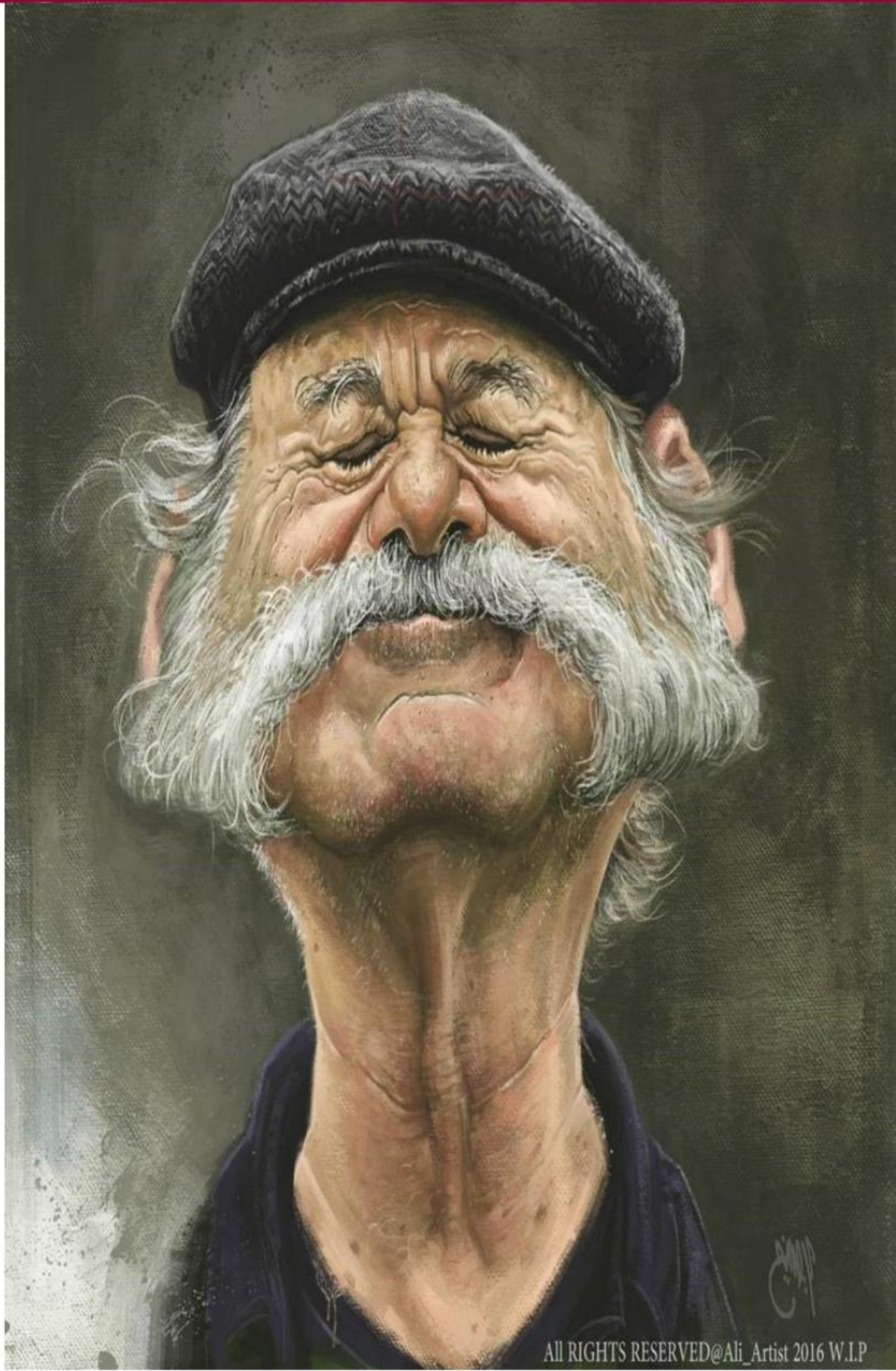


CARTOON

BirkitapbindosT



Ali Al Sumaikh
Bahreyn (Bahrain)



MUTLULUK KÖŞESİ

BirkitapbindosT



Sema Tokatlı
İstanbul

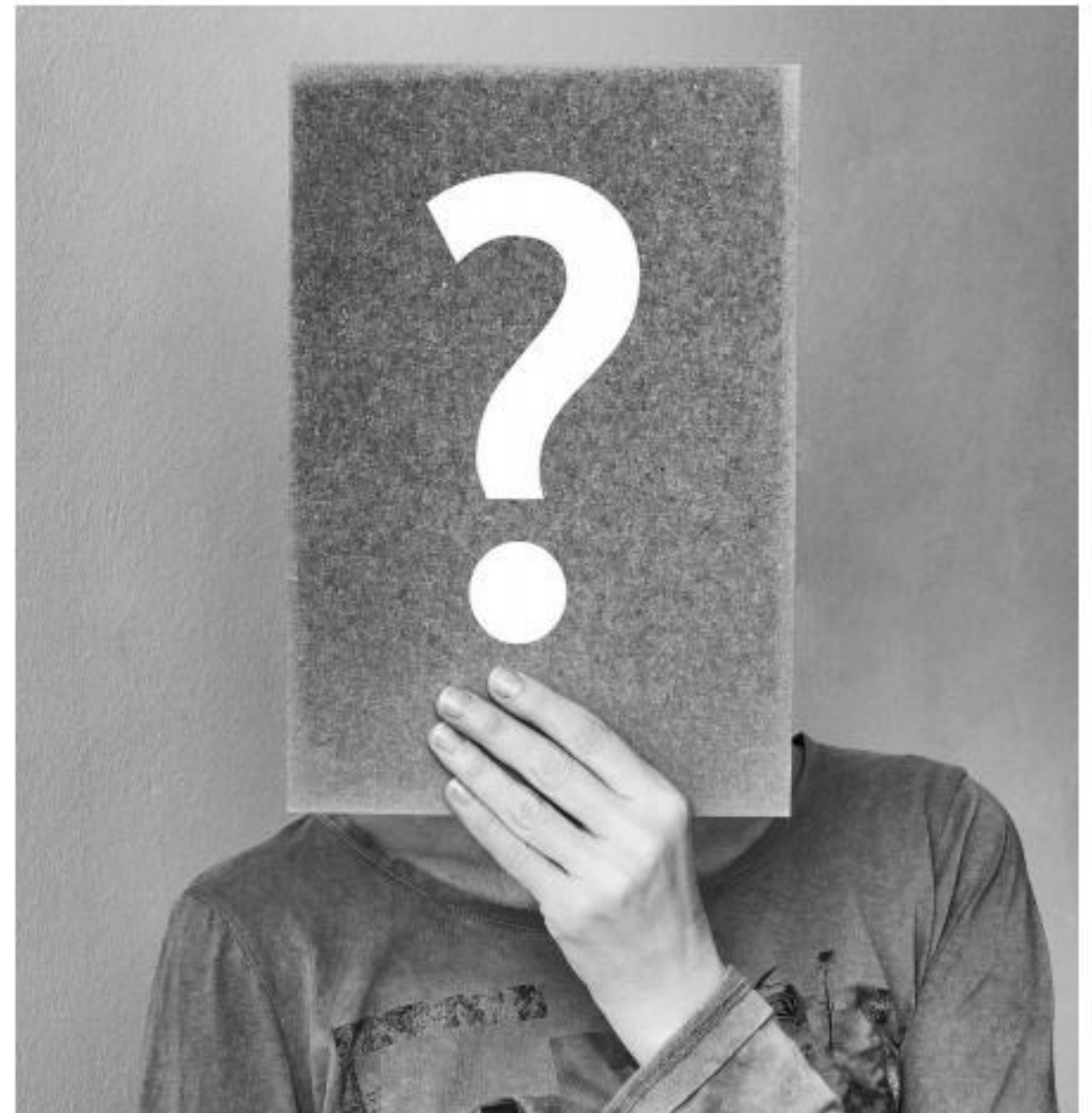


SÜREKLİ KAÇIŞLARDAYIZ

Rahmetli dedem bir hikâye anlatırdı. Bir adamın çay içerken sürekli gözü ağrıyormuş, ne zaman çay içse göz ağrısından duramıyormuş. Çayı da çok severmiş. Doktora gitmeye karar vermiş. “Doktor Bey, her çay içtiğimde gözüm ağrıyor, bana bir çare,” demiş. Doktor da, şaşırmış bu duruma, hemşireyi çağırmış, “Kızım, beyefendiye bir bardak çay getirir misin?” demiş. Hemşire çayı getirmiş. “Buyurun beyefendi, için bakalım, görelim, neden gözünüz ağrıyor?” demiş. Adam çayı içmeye başlamış. Doktor ne görsün. Adam çayı içmek için önce şekerini atıyor, karıştırıyor, fakat çay kaşığı çıkartmıyormuş, içmek için bardağı her ağzına götürdüğünde kaşık adamın gözüne batıyormuş...

Eskilerin hikâyelerini artık duymaz olduk ama hepsinden alınacak farklı farklı dersler var. Peki, bu hikâyeden hangi dersi çıkartmalıyız? Herkes, farklı bir anlam bulabilir, benimkiler ise şöyle: Birincisi, bizler çoğu zaman yaşanan olaylardaki kendi sorumluluklarımızı

ya da payımızı görmeyi reddederiz. Hatta bu öyle bir boyuta gelir ki, hikâyedeki gibi bariz de olsa, kendimizden kaçışımızı sürdürürüz. Kendimizle yüzleşmemiz o kadar zordur ki, bu uğurda birçok şeyi kaybetmeye bile hazır olabiliriz. Bu adam da gözünü kaybetmeye hazır.



MUTLULUK KÖŞESİ

BirkitapbindosT



BİZ GÖRMESEK DE ÇÖZÜM ORADA

Bu hikâyenin diğer dersi ise bakış açılarımızı hep aynı yönde tutarsak çözümü bulamayız. Dışarıya hep aynı pencereden bakarsak hep aynı manzarayı görürüz. Pencereyi değiştirmek bize vizyon ve bakış açısı kazandırır. Otomatik olarak aynı bağlantıları kurmak kendimizi tekrarlamamıza neden olur. Çözümü bizim göremiyor olmamız onun orada olmadığı anlamına gelmez. Yapmamız gereken farklı düşünce yollarını bulabilmektir.

Bir güzel fıkra da rahmetli anneannemden. Kadının altı çocuğu varmış. Fakir bir aileymiş. Kahvaltıda her çocuğa sadece birer yumurta düşermiş. Anne çocuklarına, “Yavrularım, ben yemesem de olur, siz bana yumurtalarınızın yarısını verin yeter. Ananız yemesin, aç kalsın, yeter ki siz doyun,” diyormuş. Annelerine üzülen çocuklar da yumurtalarını anneleriyle paylaşıyormuş. Böylece anne her sabah 3 yumurta yerken zavallı çocuklar, yarımşar yumurta yiyebiliyormuş...

ACIMIZ ARTTIKÇA SORUMLULUĞUMUZ AZALIYOR

İşte gerçek hayatta da yukarıdaki gibi, sürekli mağduriyet rolü oynayıp kendilerini kurban psikolojisine hapseden insanlar var. Kurban rolüne soyunmak da yine aynı şekilde sorumluluktan kaçmak için en cazip yoldur. Kişi, kendisini mağdur göstererek, tüm suçları ve günahları karşısındakine ya da çevresindeki herhangi birine ya da bir şeye yükler. Bu durumda da en çok suçlanan “zavallı” kader olur. Ah benim makûs kaderim, kahpe felek, talihim yok bahtım kara vs. gibi acıyı daha da artıran söylemlerle kendimizi işin içinden sıyrırırız. Acımız arttıkça, sorumluluğumuz azalır!

Bizim gibi arabeski yoğun yaşayan toplumlarda, bu sebeple sorumluluk almak, yüzleşmek, kendine ve başkalarına dürüstlük gibi değerler fazla gelişmez. Her kötü olandan sorumlu bir suç, suçlu, dış güçler, düşman, şeytan vs. yaratırız ve her şeyi de onun üstüne atar, sıyrılırız. O her zaman var olmalıdır ki, biz de kendimizden kaçmayı sürdürelim...

RESİM

Bir kitap bindosT



Selma Top
İzmir



PAINTING

BirkitapbindosT

Keti Radevska
Makedonya (Macedonia)



CARTOON

BirkitapbindosT



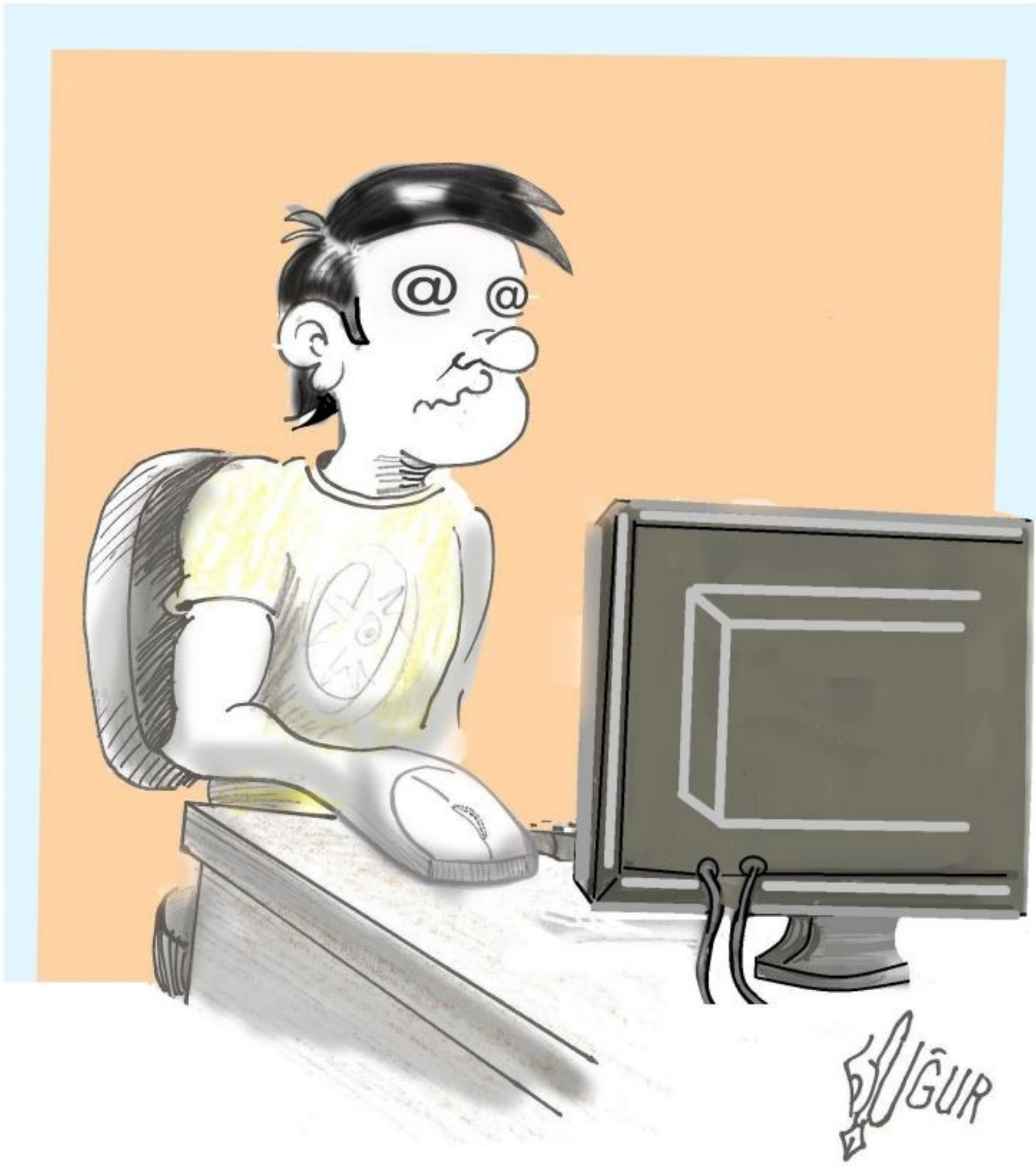
Tvg Menon
Hindistan (India)



KARİKATÜR

BirkitapbindosT

Uğur Pamuk
Ankara



BİR ROTA

BirkitapbindosT



Yasemin Bayındır
İstanbul



GÖBEKLİ TEPE

Tarihin dönüm noktası olarak değerlendirilen ören yerinde 1993 yılında, çiftçi olan Mustafa Amca tarlasını sürerken bir taşa takılır.

Gözlerinizi kapatın ve hayal edin. Henüz insanlık tarihi başlamadı, yazı icat edilmedi, pek çok hayvan evcilleştirilmedi. Ama insanoğlu öyle bir yer inşa etti ki inanması güç. Henüz sadece %5 i ortaya çıkmış, insanlığın taş devrinde hala vahşi yaşam sürdüğü bir zamanda inşa edilen kocaman bir tapınak.

Araştırmacılara göre; insanların, göçebelikten yerleşik hayata geçmeden önce tapınakları inşa ettiği kanıtlanmış. Buna en iyi örneklerden bir tanesi Göbeklitepe'dir.

Göbeklitepe orijinal hali ile günümüze kadar gelen, dünyanın en eski tapınaklarından sayılıyor. Şanlıurfa'ya 20 km uzaklıkta olan Örencik Köyü yakınlarında bulunuyor. UNESCO tarafından Dünya Kültürel Miras listesine alınan Göbeklitepe, Stonehenge'den (İngiltere'nin Wiltsihire bölgesin-

de bulunan Neolitik taş devri ile bronz çağı dönemlerine ait taş yapılarının meydana getirdiği topluluk) 7000, Mısır piramitlerinden 7500 yıl daha eski.



BİR ROTA

Bir kitap bindosT

Tahminen günümüzden yaklaşık 12000 yıl öncesine dayanan bu tarih, bize insanlığın geçmişi ile yeni şeyler öğretirken aynı zamanda oldukça merak uyandırıyor diyebilirim.



Bu dikili taşların boyları 3 ila 6 metre, ağırlıkları ise 40 ila 60 ton arasında olduğu düşünülüyor. Araştırmacılara göre bu T biçimindeki dikili taşlar insan figürünü tasvir ediyormuş. Böyle düşünülmesinin en önemli sebebi ise; kenarlarında kol ve el figürlerinin bulunması. Üzerinde bulunan hayvan figürleri ise; buranın aynı zamanda avcı toplanma yeri olduğunu bize anlattığı düşünülüyor.

Gizemini hala koruyan bu dünyaca ünlü tarihi mirası yerinde görmek isteyenler hayal kırıklığına uğrayabilir. Burası aslında bir kazı alanı. Bu güne kadar süren çalışmalar sonucu henüz 4 dairesel oda ortaya çıkarılmış. Ortaya çıkarılmayı bekleyen 16 oda daha gün yüzüne çıkmayı bekliyor. Bunların tamamlanması ne kadar sürer bilinmiyor.

Demek ki bize daha anlatacak çok şeyi var. Çalışmalar tamamlandığında burasının çok büyük bir müze alanı olacağına inanıyorum...

Göbeklitepe'yi gezmek/görmek isteyenlere keyifli anlar dilerim.



Tarihin dönüm noktası olarak değerlendirilen ören yerinde 1993 yılında, çiftçi olan Mustafa Amca tarlasını sürerken bir taşa takılır. Taşı dikkatlice çıkardığında üzerinde kabartmalı hayvan figürünü görür ve bu taşı Şanlıurfa Müze Müdürlüğü'ne teslim eder. Şanlıurfa Müze Müdürlüğü ve Alman Arkeoloji Enstitüsü ortak çalışması sonucu kazı çalışmaları ilk olarak 1995 yılında başlatılmış.

Tapınma amaçlı kullanıldığı düşünülen kalıntılar içerisinde bulunan, üzerinde kabartmalı bitki ve yabani hayvan figürleri olan dikili taşlar insanı oldukça düşündürüyor. Dairesel odalardan oluşan tapınakta T biçiminde duran dikili taşlar göze çarpıyor.

İlk bakışta bu devasa taşların oraya o dönemde nasıl getirildiği ve nasıl konulduğu ise hala kafalarda bir soru işareti. Düşünün; teknoloji yok, günümüz makinaları yok. Sadece ve sadece insan gücü.



Emel Üstündağ
İstanbul



RESİM

BirkitapbindosT

Perihan Keki
İstanbul





Soltan Soltanlı
Azerbaycan
(Azerbaijan)



KIZ KULESİ

AZERBAYCAN'IN SEMBOLÜ

Kız Kulesi Bakü'nün muhteşem mimarlık abidesi olmakla turistlerin en çok ziyaret ettiği mekandır. Kale eski kale duvarlarının (İçeri Şehrin) güneydoğu bölümünde, sahil parkın yakınında bulunan tarihi anıttır.

Yüksekliği 28 m, diametri birinci katta 16,5 m'dir. Birinci katta duvarın kalınlığı 5 metreye ulaşır. Kalenin iç kısmı 8 kata ayrılmıştır. Her kat yontma taşlarla inşa edilmiş, kubbe formalı tavanla örtülmüştür. Kalenin ne zaman inşa edilmesi hakkında kesin fikir yoktur. Bazıları bunun Zerdüşt peygamber zamanından kalma bir anıt olduğunu söylüyorlar. Kale 1964 yılından müze olarak faaliyet göstermeye başlamış, 2000 yılında UNESCO-nun Dünya Mirası listesine alınmıştır.



GEZİ

Bir kitap bindosT

Taştan örülmüş bu tavan ortasında dairesel deşikler vardır. Deşikler dikey hat yönündedir. Zira VIII katın tavanının ortasında olan dairesel deşikden bakıldığında birinci katın tabanını görmek mümkündür. Kaleye tek giriş yolu onun batı tarafında, yerin önceki yüzeyinden 2 m yükseklikte ve 1,1 m eninde olan kemerli kapı yeridir.



Kalenin adının kökeni ile ilgili çeşitli görüşler olsa da, onlardan en çok üstünde dayanılanı budur: hiçbir zaman düşmanlar tarafından ele geçirilemediğinden kale halk arasında bakirelik sembolü olarak Kız Kulesi olarak adlandırılmıştır. Diğer versiyona göre ise hemen önce "Göz Kalesi" adlandırılmış, zamanla bu isim halk deyiminde değişerek "Kız Kulesi" şeklini almıştır.

Kız Kulesi dev kaya üzerine inşa edilmiştir. En yüksek kapasite-yüksekliği 30 metreyi bulan yuvarlak kule inişli sal kayanın yukarısında bulunmaktadır. Kuleden ayrılan çıkıntı biraz alçaktır. Çıkıntının yüksek ve kalın taş kütlesi kulenin çemberine dokunandır. Sanki çıkıntı burkularak kule silindrine dönüşüyor. Dışarı-

dan ve yukarıdan bakıldığında ise bu dokuz görüntüsü yaratarak binanın "9" şeklinde dikilmesi etkisini verir.

Kulenin birinci katının yüksekliği 3, diğer katların yüksekliği ise orta hesapla 2,5 m'dir. Katlar arası bağlantı kalenin güneydoğu duvarının içerisinde yapılmış merdiven aracılığıyla saklanır. Birinci kat ile ikinci kat arasında ilişki kurmak sadece tavanda olan dairesel deşikden merdiven ya da ip vasıtasıyla mümkündür. Kalenin kapısı geçmiş de birkaç kattan ibaret olmuştur. Uzunluğu kale duvarının eni kadar olan kapı yerinin kemerli tavanında kalmış inşaat kalıntıları onu gösteriyor.

Anıta geniş restorasyon ve araştırma çalışmaları Azerbaycan SSC kurulduktan sonra gerçekleştirilmiştir. 1963 - 1965 yıllarında neredeyse detaylı tetkik edilmiş, birinci katta ve kalenin çevresinde arkeolojik kazılar yapılmış, kale duvarının içinde bulunan su kuyusu keşfedilmiştir. 2000 yılında İçeri Şehir Bakü Kalesi ve Kız Kulesiyle beraber UNESCO-nun Dünya Mirası listesine düşürülmüştür.

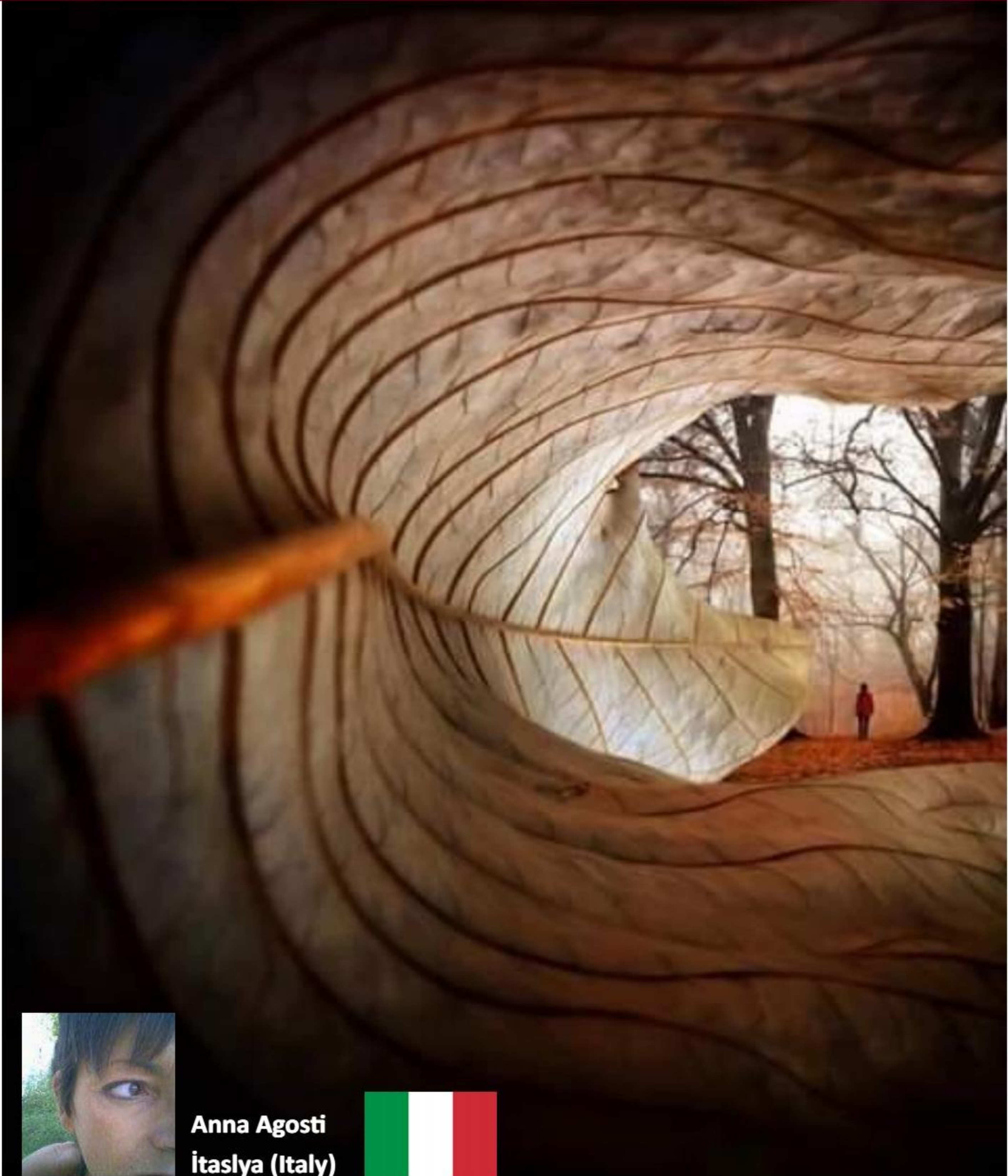
Kız Kulesi hem de Azerbaycan'ın sembolü gibi tanınmaktadır.



December 2018

PHOTOGRAPH

BirkitapbindosT



Anna Agosti
İtalya (Italy)



FOTOĞRAF

BirkitapbindosT

Murat Kaya
Ankara



BİR HAYAT

BirkitapbindosT



Sema Tokatlı
İstanbul



Sessiz Kahraman: Charlie Chaplin



Gülen yüz Şarlo olarak kalbimize taht kuran, çocukluğumuzun siyah-beyaz sevimli yüzü Charlie Chaplin, sinema tarihinin unutulmayan en önemli isimlerinden biridir. Komik bıyıkları, melon şapkası, elinden düşürmediği bastonu ve penguen yürüyüşüyle hafızalarımızda yer eden Chaplin'in hayatına kısaca bir göz atalım.

Oyuncu, yazar, yönetmen, komedyen, kurgucu ve bes-teci olan Charlie Chaplin, 16 Nisan 1889'da Londra'da dünyaya geldi. Milyonları güldüren Şarlo'nun kendi hayatı aslında ironik bir şekilde hiç de güzel başlamadı. Anne ve babası müzikhollerde ve tiyatrolarda çalışan profesyo-

BİR HAYAT

Bir kitap bindosT

nel sanatçılardı. Ancak bu sanatçı çiftin evlilikleri çok uzun sürmedi. Bu ayrılıktan sonra Charlie, annesi ve üvey abisi Sydney ile Londra'nın yoksulluk içindeki semtlerinde büyüdü. Sahne adı Lily Harley olan annesiyle birlikte ilk kez sahnede dans edip şarkı söylediğinde henüz 5 yaşındaydı.

Annesi sesini kaybedip kliniğe yatmak zorunda kalınca Charlie babasının yanına gönderildi. Charlie ile hiç ilgilemeyen alkolik baba, 1901'de alkol komasına girerek hayatını kaybetti. Baba Charles'in ölümü ile Charlie ve abisi Sydney bakımevlerinde ve nihayetinde sokaklarda yaşamaya başladılar.

Zorlu hayat koşulları sebebiyle doğru dürüst okula gidemeyen Charlie, tiyatro ve müzik hollerde çalışmaya başladı. 14 yaşına geldiğinde Sherlock Holmes adlı topluluğa katılıp ve turnelere adım attı. Charlie, abisinin yanında yer aldığı gezici kumpanya Fred Karno ile Amerika'da yaptığı turneler sırasında Amerikalı ünlü yönetmen Mack Sennett tarafından fark edildi ve 1913'te Keystone Stüdyoları ile anlaşma yaptı.



1914'te Henry Lehrman yönetmenliğinde "Making a Living" adlı tek makaralık filmle sinemaya ilk adımını attı. Mack Sennett sık sık doğaçlama yapan Charlie'nin yeteneğine artık tam anlamıyla ikna olmuştu. Charlie kamera önünde göz dolduruyordu. Charlie, Keystone ile çalıştığı bir sene içinde oynadığı 35 filmle şöhret basamaklarını hızla tırmandı.

Charlie'nin hayatını değiştiren film, "Kid Auto Races at Venice" oldu. Charlie 11 dakikalık bu kısa filmde melon şapkasını taktı, bastonunu eline aldı, dar ceket, bol pantolonu ve büyük ayakkabılarıyla gerçekleştirdiği penguen yürüyüşüyle ilk kez Şarlo (Chorlat) olarak görüldü. Bundan sonra artık bu karakterle anılmaya başladı. 2 sene sonra Mutual Film Corporation şirketi ile bir seri komedi için anlaştı ve bir buçuk sene içinde 12 film çekti.

"Konuşursam sadece İngilizce bilenler anlar"

Charlie 1918'de kendi film şirketini kurdu ve birçok başarılı yapıma imza attı. Sessiz filmler çekme konusunda hep ısrarcı oldu. Çünkü hep savunduğu gibi, konuşsaydı onu yalnızca İngilizce bilenler anlayacaktı. Oysa dünya Amerika'dan ibaret değildi. Filmlerde politik görüşünü belli etmekten geri durmadı ve Amerika'nın tepkisiyle karşılaştı. Amerika'nın istemediği adam ilan edildi. Evlilikleri ve vergi borçlarıyla karalanmaya çalışılan Charlie, tüm bunlara katlanmak istemedi ve 1952'de ülkesini terk edip İsviçre'ye yerleşti.

Charlie Amerika'dan kovulur gibi ayrılmıştı. Hiçbir şey onu durdurmadı. Film çekmeye ve siyasi görüşünü filmlerinde göstermeye devam etti. Kovulur gibi ayrıldığı Amerika'ya 1972'de Oscar almak için geri döndü. Amerika bir zamanlar yok saydığı adamı ayakta alkışladı.

4 kez evlenen Charlie Chaplin'in, ikinci evliliğinden 2, dördüncü ve son evliliğinden 8 çocuğu oldu. Charlie İsviçre'ye yerleştikten 5 sene sonra 25 Aralık 1977'de uykusunda hayata veda etti.

Charlie Chaplin Sözleri

Chaplin, yalnızca filmleri ile değil sözleri ile de hafızalarda yer etmiştir. İşte bu sözlerden bazıları:

Gün sonunda yapmadıklarınla değil yaptıklarınla yargılanırsın.

Bir kişiyi öldürürsen katil, milyonlarca kişiyi öldürsen kahramansın.

Hayat dar alanda trajedi, geniş açıda komedidir.

Gülümsemediğin gün, kaybolmuş bir gündür.

Aşağı bakıyorsanız asla gökkuşağı bulamazsınız.

Güldürmek mesele değil ki onu soytarılarda yapıyor. Gözlerinin içini güldürebiliyor mu? Ondan haber ver.

Amacınız zarar vermekse güce ihtiyacınız vardır, diğer her şey için sadece sevgi yeterlidir.

CARTOON

BirkitapbindosT



Fawzy Morsy
Mısır (Egpyt)



CARTOON

BirkitapbindosT



Mary Zins
ABD (USA)



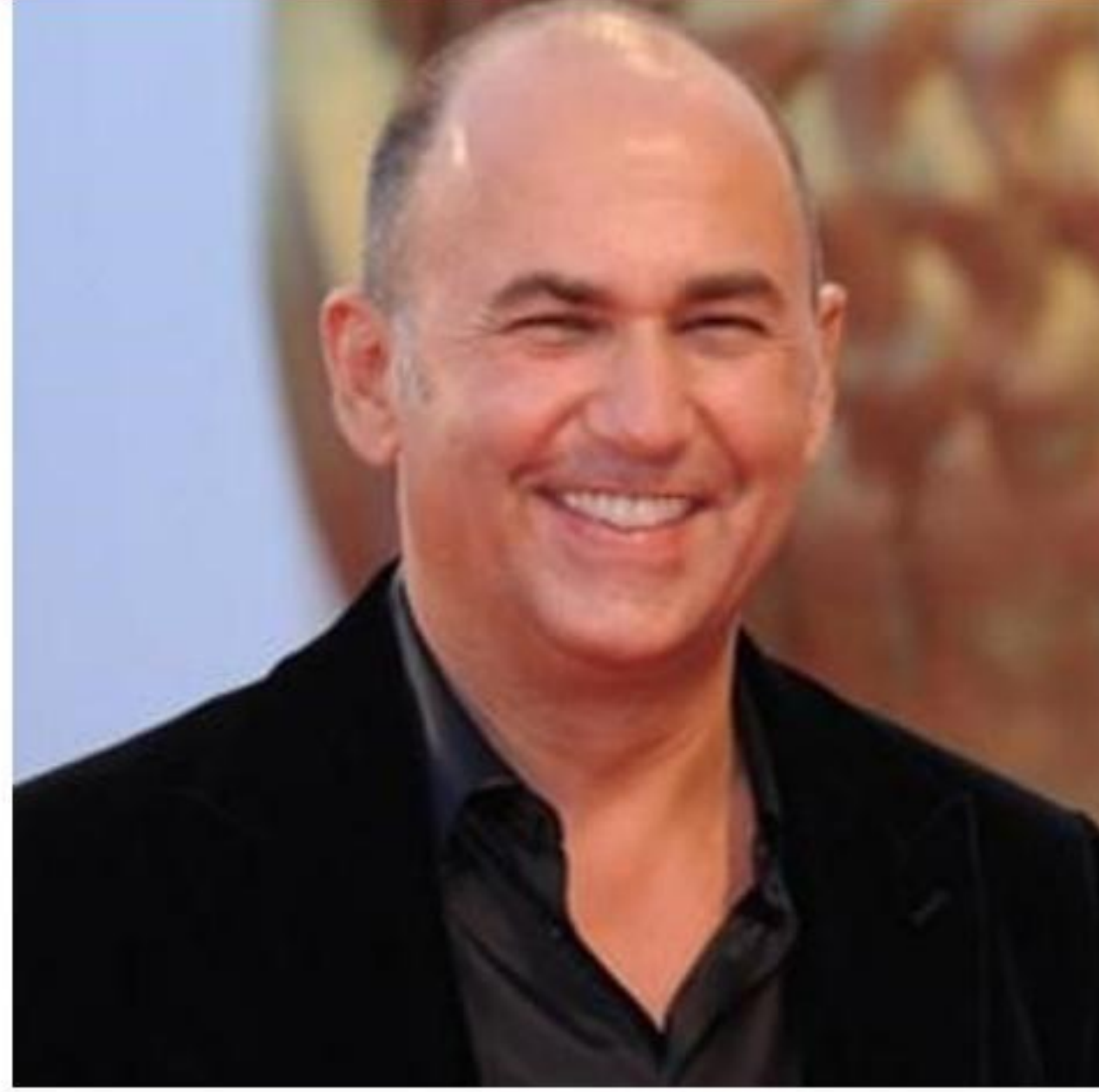
BİR YÖNETMEN

BirkitapbindosT



Gürcan Köftecioğlu
İstanbul

FERZAN ÖZPETEK



İtalya'da yaşıyor.

2018'de Antalya Film Festivali'nden Yaşam Boyu Onur Ödülü aldı.

Film müzikleri hep beğenildi.

"Hayatın bu kadar kısa olduğu konusunda beni hiç uyarmadılar."

"Şöhret meselesini ciddiye almıyorum."

1959 İstanbul doğumlu. 24 yaşında İtalya'ya gitti. Roma'da "Sinema Tarihi" eğitimi aldı. Kendisini gazeteci olarak tanıtarak sinema sektöründen insanlarla röportajlar yaptı, böylece sektörde iş buldu. İtalya'da 16 yıl yönetmen yardımcılığı yaptıktan sonra bir filmle hayatı değişti. Zor koşullar altında çektiği "Hamam" (1997) filmi, önce uluslararası festivaller tarafından kabul edilmedi. Ancak Cannes'dan gelen bir ekip, filmin Berlin'de unutulmuş kopyasını tesadüfen izledikten sonra filmi oraya taşıdı ve kendi deyimiyle, bütün hayatı

15 gün içinde değişti. Türkiye'de ise, Antalya Film Festivali'nden ödüller kazansa da, iki erkek arasındaki ilişki nedeniyle hamamcılardan aldığı eleştirilerle hatırlanır.

Harem Suare (1999), Cahil Periler (2001) ile ünü yayıldı. Esas başarısı ise Karşı Pencere (2003) ile geldi. Birçok ödül kazandı. Bu filmleri Kutsal Yürek (2005), Bir Ömür Yetmez (2007), İstanbul Kırmızısı (2016) izledi.

Amerika'daki Lincoln Film Enstitüsü Merkezi, İtalyan sinemasını tanıtmak için yaptığı seçkide, On İtalyan Çağdaş Yönetmen arasında ona yer verdi. Tüm filmlerini 'Mutlaka İzlenmesi Gereken Filmler' arasında gösterdi ve önemini vurguladı.

Filmlerinde aile bağlarını, saklı cinsel eğilimleri, sıra dışı ve farklı kültürden ilişkileri cesaretle işler.

İki kitabı var: İstanbul Kırmızısı (2014) ve Sen Benim Hayatımsın (2015).

BİR YÖNETMEN

BirkitapbindosT

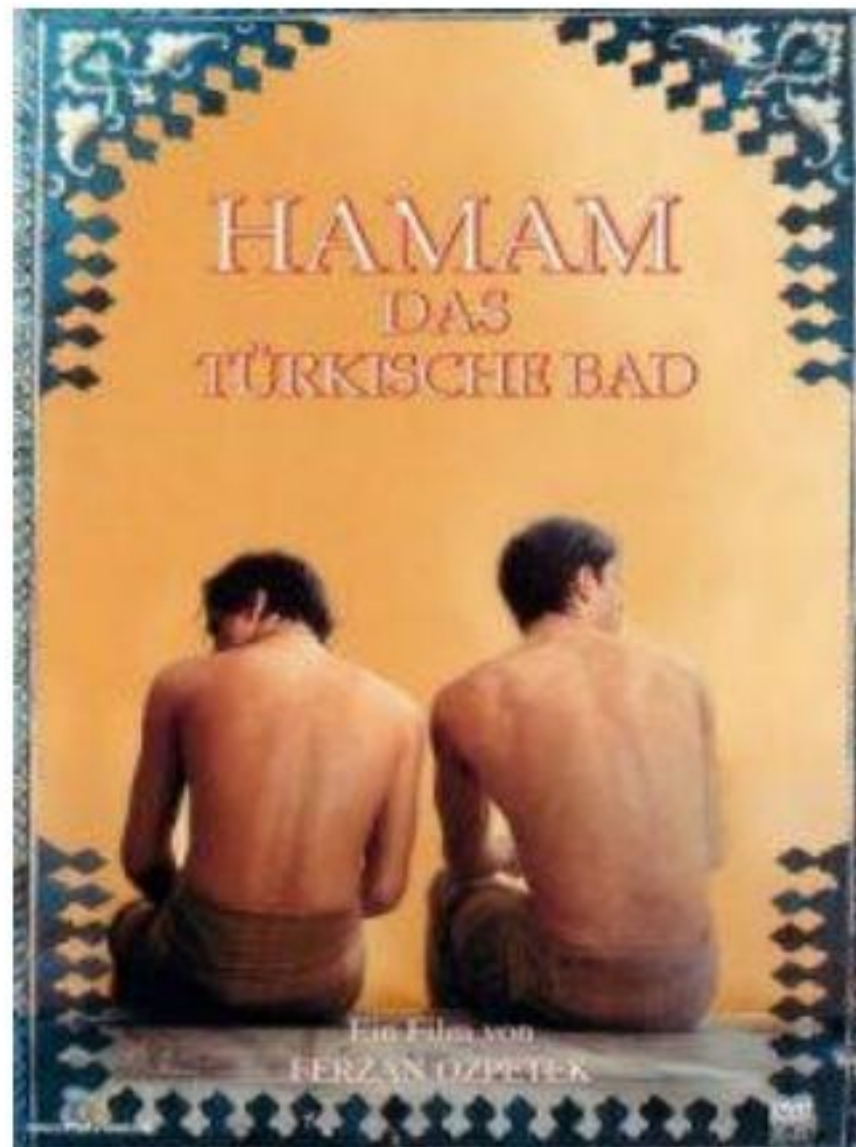


Napoli'nin Sırrı – Napoli Velata (2017)

Özpetek'in filmleri arasındaki seçimim, 26 Ekim'de Türkiye'de vizyona giren son filmi "Napoli'nin Sırrı". İtalya'da bir milyon kişinin izlediği film, Amerika'da ve Çin'de de ilgi çekti.

18 yaş altı için uygun olmayan filmin konusu şöyle: Adriana, Napoli'de bir partide Andrea adlı adamla tanışır. Yaşamının değişeceğini, aşkını bulduğunu düşünürken Andrea ertesi günü randevularına gelmez. Otopsi yapmak için işe giden Adriana, umulmadık bir rastlantıyla karşılaşır. Karşısında çözülmesi gereken bir sır vardır.

Film müziklerinin etkileyici olduğunu söylemeden geçmeyelim. Dikkat, alışkanlık yapabilir...



CARTOON

BirkitapbindosT



Fadi Abou Hassan
Norveç (Norway)



CARTOON

BirkitapbindosT

Youcef Aimeur
Cezayir (Algeria)



BİR KİTAP

BirkitapbindosT



Muzaffer Özkan
Ankara

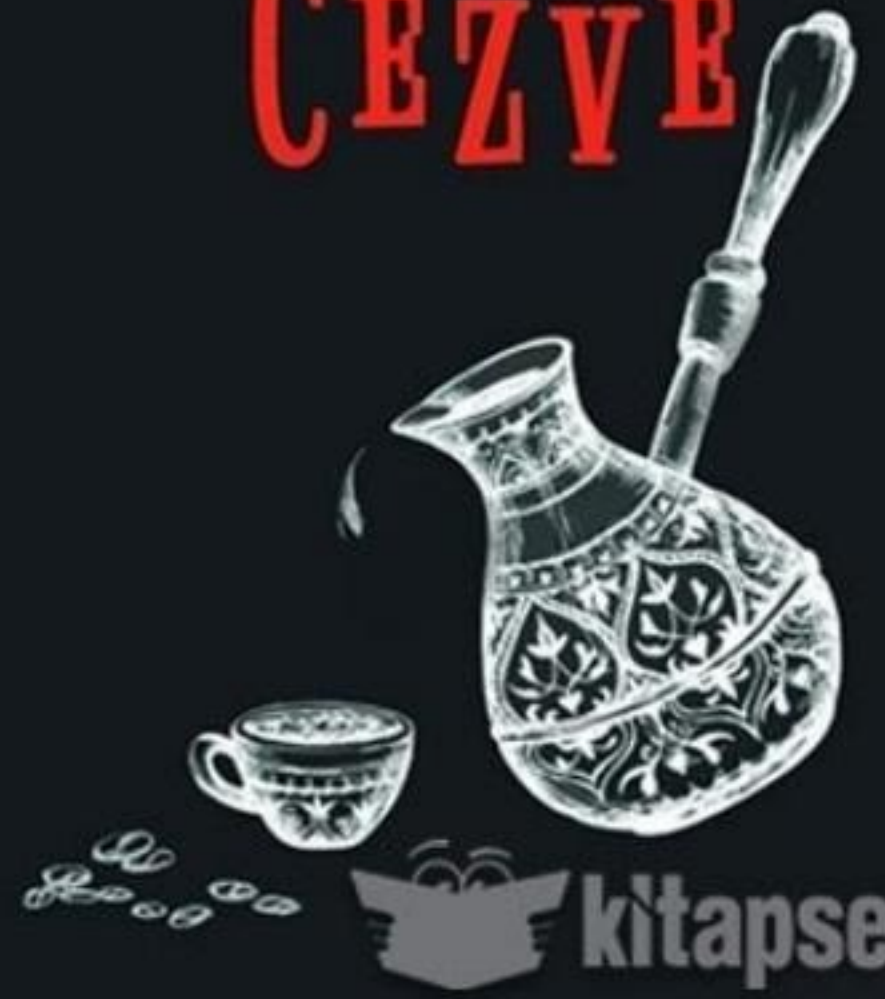
NAKİŞLİ CEZVE

(Fatma Bacara ÇAĞLAYAN)

Fatma Bacara ÇAĞLAYAN'a annesi; Iğdır'da kayısı ağaçları çiçek açtığında doğduğunu söyler. O, ateş grubunda nisan çocuğudur. İlk, orta ve lise eğitimini Iğdır'da tamamladı. Yüksek öğrenimini İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakülte'sinde yaptı. On iki yıl Iğdır'da serbest avukatlıkla uğraştı. Avukatlık severek yaptığı bir meslekti; ancak bu dönemde yazmaktan uzaklaştığını fark edince, avukatlık mesleğini bırakarak noterliğe başladı. Kars, Fethiye ve Kozaklı'dan sonra halen Malatya'da noter olarak çalışmaktadır. Evli ve iki çocuğu olan ÇAĞLAYAN'ın bir de torunu bulunmaktadır.

FATMA BACARA ÇAĞLAYAN

Nakışlı CEZVE



Fatma Bacara ÇAĞLAYAN, çeşitli gazetelere makaleler yazdı. Otuz yıldır şiir ve öykü yazmaktadır. Bende Kaldı (1999) ve Yeşil Kokan Kadınlar (2016) adlı şiir kitapları ile Aras'ın Kıyısında (2010), Güz Gelini (2011), Hoşça Kal Leyla (2014) ve Nakışlı Cezve (2018) adlı öykü kitapları yayınlanmıştır.

Yazarın son öykü kitabı Şubat 2018'de yayımlanan Nakışlı Cezve adlı eseridir. Biz daha çok öykücü yanını biliyoruz Fatma Bacara ÇAĞLAYAN'ın. Okuduğum öyküleri, Doğu'nun otantik insanının gündelik

BİR KİTAP

BirkitapbindosT

hayatından sevinçler, kederler, coşkular taşıyan öykülerdi. Çocukluğundan getirdiği destanlar, meseller, nağillaların (masallar) sesleriyle yoğrulduğunu hemen ele veren ve o kültüre yoğunlaşmış bir anlatıcının varlığını hemen duyumsatan öyküler... Şiirlerindeki ses de geleneksel şiirimizin önemli duraklarına uğradığını, o duraklarda uzunca oyalandığını ve şiirlerini o duraklardan hareketle kurduğunu gösteriyor. Bu, önemli. Hayatın içinden söylediği sözler, sıcak ve sahici bir insanın, yeni yüzyıla ve haksızlıklara çığlığı gibi... İnancım şu ki Fatma Bacara Çağlayan'ın, bu duygu ve birikim zenginliği önümüzdeki zaman içinde mazlumlara, düşkünler, yolda kalmışların yoldaşı olacak. Okuyacağınız öyküler/şiirler, sahici bir insanın geleceğe gönderdiği naif birer feryattır. Az şey mi bu?

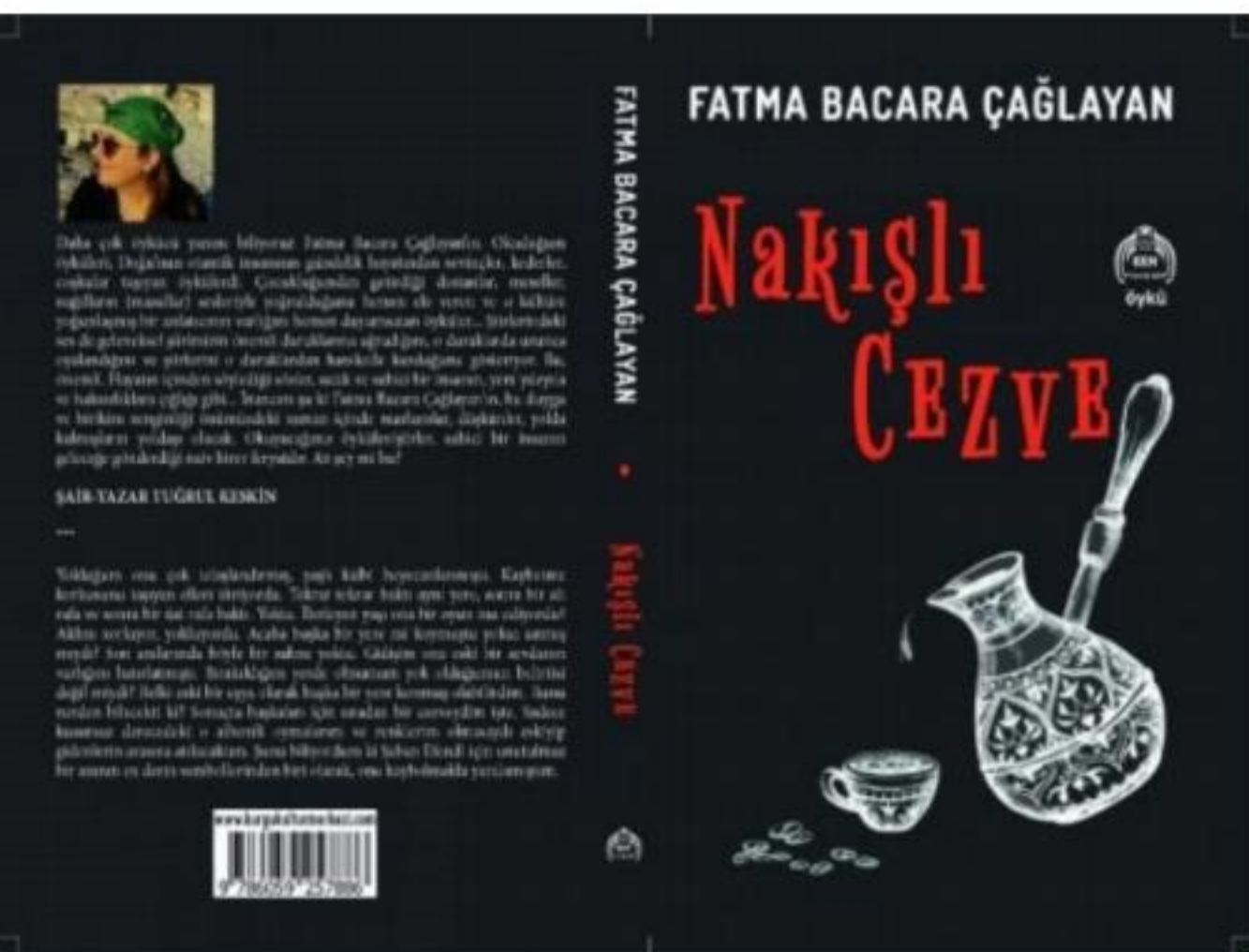
Nakışlı Cezve öykü kitabında yer alan, "Hasret Bitti" isimli duygusal öyküden kısa bir kesiti size aktarayım;

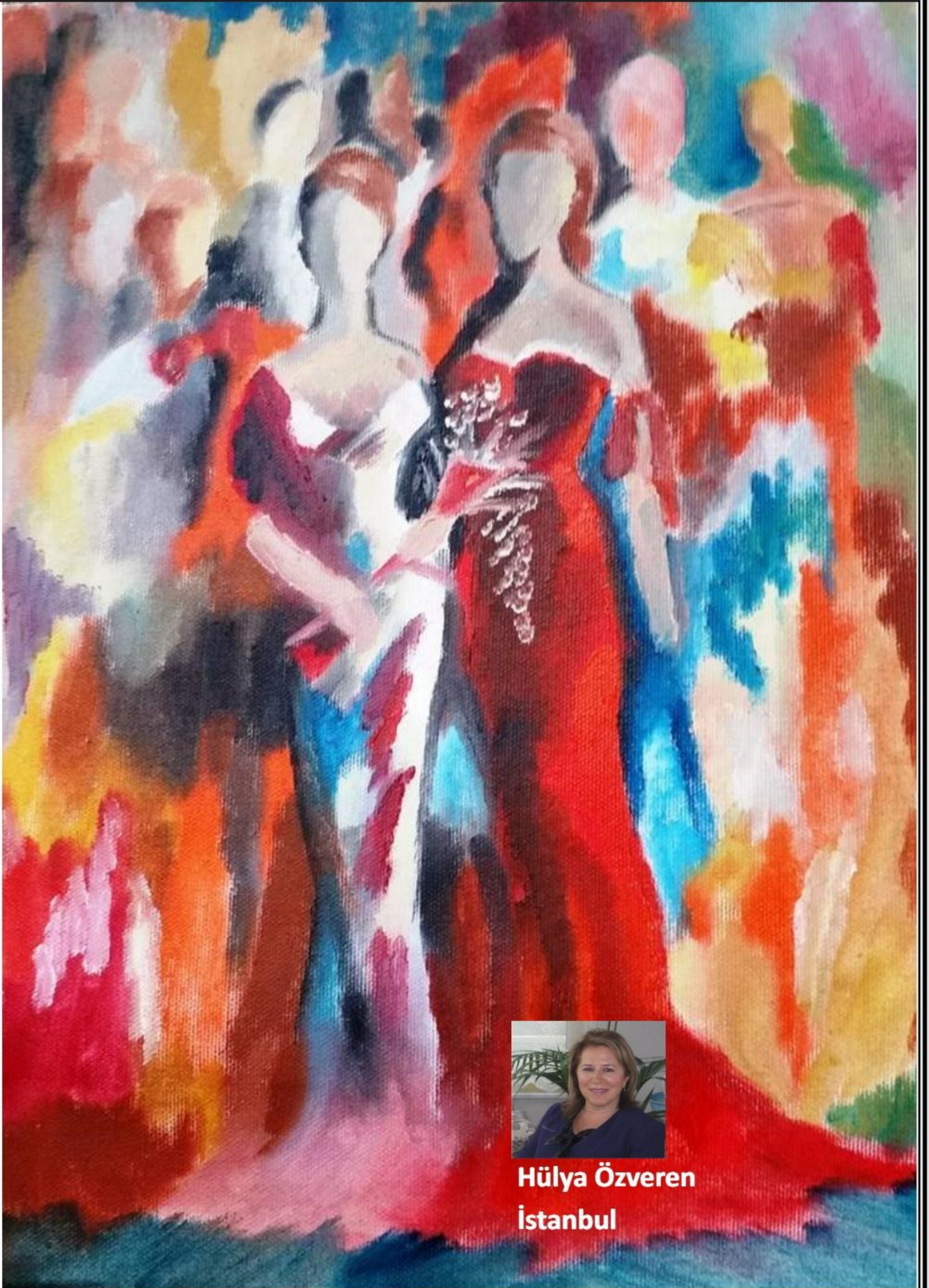
"O sabah ilk kez huzurlu uyandı Mahizer Nine. Sanki yüreğini saran kilitli kalın zincirler kırılmış veya biri-

leri tarafından sökülüp atılmıştı. Kendini bir kuş gibi hafif hissetti. Uzun zamandır kalbini yoran o acı yoktu. Onu dayanılmaz bir hasretin kuyularında dolandıran iç sızısını artık hissetmiyordu. Her sabah var olan suskunluğunu ilk kez bozarak çocuklarını şaşırtan o cümleyi kurdu. Gayet düz ve renksiz bir tonla şöyle dedi: 'Hasretim bitti Tahsin. Meni yağan o hasret yoğ artık içimde.' Büyük oğlu Tahsin'in ve diğerlerinin şaşkın bakışları arasında geçti oturdu balkon-daki masanın en yakın sandalyesine. Uzun, yataklı bir hastalıktan sonra yeni ayağa kalkmış gibi rahattı. İyileşmişti. Sonra döndü hafif bir gülümsemeyle onlara baktı. 'Artık yoğ' dedi onaylar gibi başını sallayarak. Ailesinin gözleri doldu. Hepsinin yüzünde memnun bir gülümseme belirdi. Sonra iki elinin altına aldığı bastonuna dayanarak gözlerini kıstı. Yazmanın altında uçları kınalı beyaz saçlarının telleri yüzüne dağılmıştı. Mor hırkasının cebinden çıkmağı çıkararak geline uzattı. 'Gelin, çayın altını yak da şerefli bir çay içelim!' Hâlbuki her sabah kendisi yakardı çaydanlığın altını. Çayı kendi elleriyle yapardı. Nisanın henüz tam ısıtmayan parlak güneşini karşısına alarak yüzündeki o derin çizgileri güneşe bıraktı."

İnanıyorum siz de benim gibi bir çırpıda okuyup bitireceksiniz.

İyi okumalar dilerim.





Hülya Özveren
İstanbul